

Aantekeningen uit predikaties

Hierbij verklaar ik, ds. E. du Marchie van Voorthuysen, dat de fragmenten, opgeschreven door H. Florijn, door mij erkend worden als zijnde volkomen in overeenstemming met de prediking die ik heb trachten uit te dragen.

ds. E. du Marchie van Voorthuysen

Zo wij ook bekleed en niet naakt gevonden zullen worden, schrijft Paulus in 2 Korinthe 5:3. Niet naakt, wat is dat? Dat is bekleed met het ware bruiloftskleed. Daar zijn zij mee bekleed die met de gerechtigheid en heiligheid Christi in deze verhuisdag zullen bevonden worden. Want anderen die daarvan ontbloot zijn, hebben deze heerlijkheid niet te verwachten. Dat zegt de kanttekening ervan.

Die met Hem bekleed en verenigd zijn door het zaligmakend geloof, want buiten Christus ben je naakt, gruwelijk, schandelijk in de ogen Gods. Als Christus niet je rechtvaardigmaking en je heiligmaking is geworden, ben je naakt.

Die in Hem gevonden zijn met bewustzijn. Of zou je het niet weten? Zou je het niet weten, moeder, wanneer je een kind gebaad hebt? Het lijkt wel of dat tegenwoordig niet meer hoeft, tegenwoordig kun je van een satanskind een Godskind zijn zonder dat je iets weet te vertellen over je verloren gaan en je gered worden; daar hoef je tegenwoordig niets van te weten. Mens, geloof het toch niet!

Lees toch de kanttekeningen, zoals die heerlijke kanttekening bij 2 Korinthe 5:3. Dan zul je veel predikaties, ook die van de meest rechtse dominees niet meer geloven. Wat zijn de kerken toch een knoeiholen geworden! Bedenkt toch, mensen, dat God van Zijn recht geen afstand kan doen. Leest die kanttekeningen maar, dan zul je zien dat je in de meeste kerken bedrogen wordt. Ik kan het niet helpen dat ze er zo staan. Ik ben er wel blij om.

Die kanttekeningen acht ik toch wel een beetje meer dan die en die in deze tijd. Ik begrijp niet dat de leraars ze zo verzwijgen, ze nooit noemen. Mensen, leest ze toch! Ze zijn een vurige muur rondom Gods Woord, door de Voorzienigheid geschonken. De Waarheid en het Woord in deze gevaarvolle dagen.

U moet eens vertellen wat voor goeds u gedaan heeft van het uur van uw ontvangenis af, terwijl u niet in Christus was. Dan is er geen goed! Er is alleen toegerekend goed in Christus en daarbuiten is alles alleen stinkende ongerechtigheid.

Het kan zijn dat u een dik boek kunt schrijven vol bevindingen. Een boek waarvan je zegt: „Daar staan toch wel aardige dingen in. Hè, dat valt me mee.” Dat vindt de duivel niet erg. Of als je man je bekeerd heeft, of je vrouw heeft je bekeerd, of je dominee, daar is de duivel niet bang voor. Die gaan toch wel naar de hel, dat weet hij wel.

Maar als alles, voor je overgang in Christus, schade en drek geworden is, dan wordt hij bang: „Die kan ik wel eens kwijtraken.” En als je met Christus verenigd bent, dan is hij je kwijt. Dan haat hij je wel en hij kan je dan wel het leven tot een hel maken, maar hij is je kwijt.

*

Als God een duizendste speldeknoopje, dat niet rein was als Hijzelf, maar vuil, over het hoofd zou zien, dan zou Christus onvolkomen werk gedaan hebben. God moet toornen op allen die niet in Christus gevonden worden. Op allen die niet door Zijn bloed gereinigd zijn. Die niet rein zijn als Hijzelf.

*

Ze zeggen dat de jeugd geen toekomst heeft. Dat er geen toekomst meer is. Och, er is een toekomst. Ieder van ons heeft een toekomst. Wij hebben wel een begin, maar geen einde. En de toekomst van de verdoemden zal verschrikkelijk zijn, maar de toekomst van de uitverkorenen zal heerlijk zijn.

Als in de hel gezegd zou worden dat de pijnen daar, en de straf, over tienduizenden miljoenen jaren ten einde zullen zijn, dan zal de hel opspringen van vreugde. Dan zullen de duivelen mede juichen.

Het zal vreselijk zijn in de hel. Er komt in het Hebreeuws in het Oude Testament een woord twee keer voor, namelijk in Daniël 12:2 en in Jesaja 66, waar gesproken wordt over de toestand van de verdoemden. Een woord dat in het Nederlands vertaald en omschreven wordt met „afgrijselijk”.

Daar zal in de hel wel geweend worden en knersing der tanden zijn. Daar zullen geen tranen zijn. Wel in de hemel. In de hemel zullen tranen zijn, en God zal ze van de ogen van Zijn kinderen afwissen. Maar in de hel niet, opdat de verworpenen daardoor niet nog enige verkoeling krijgen. Is dit overdreven? Ach mensen, de helft is ons nog niet aangezegd.

Ik preekte eens voor vele jaren in Zwolle in de Christelijke Gereformeerde Kerk aldaar. En ik trachtte de zielen nog enigszins te vermanen met woorden zoals nu. En de volgende dag kreeg ik van een ambtgenoot een briefje met de berisping dat ik de mensen niet zo moest lastig vallen met middeleeuwse voorstellingen. Dat was toen al.

Och mensen, bedriegt u toch niet. Haast u toch nog; het kan nu nog. Misschien is het wel de laatste keer geweest dat u dit woord gehoord hebt; misschien heb ik het wel voor de laatste maal bediend; misschien zal het al over enkele ogenblikken eeuwigheid zijn.

*

Tegenwoordig beginnen ze met de uitverkiezing te werken. Nonsens. De oudvaders zoals Teellinck zeggen: Het is voor de geoefende christen. De uitverkiezing is er, maar daar begin je niet mee te werken. Als God begint te werken ben je een verworpen huichelaar.

*

Calvijn leert dat alle mensen verdoemd zijn. Niet verdoemd worden. Ze worden verdoemd omdat ze het zijn.

*

Buiten Christus zijt gij een stank in de neusgaten Gods. Weet u dat? Hoe weet u dat? Krachtens de middelen of krachtens de

Ds. E. du Marchie van Voorthuysen in de consistorie te Leersum.

overtuiging? Had u het geweten als niemand het u gezegd had? Een kind van God zou het geweten hebben. Al de uitverkorenen weten het.

*

Het zijn gunstbewijzen als de Heere afsnijdt alle grondjes, alle hoopjes, alle vrede. Comrie zegt: Die voor de vereniging met Christus vrede kan voelen heeft een huichelaarsbeking.

Ik wens het je toe, dat je het niet uit kunt houden buiten de vrede met God in Christus. Wat zie je er toch in om verder te willen en te kunnen gaan buiten dat dierbaar bloed? O, of Hij je dat toch onmogelijk maakte.

Ik wens je te wijzen op de noodzakelijkheid van een Borg. In Christus vrede met God. Ga niet voort buiten God en zonder Christus. Niet doen! Vraag de Heere of Hij je van alles verlost wat geen God in Christus is en of Hij je mocht leren het verdoemend recht te kussen, te omhelzen. Hartelijk instemmend. En of Hij je dan mocht schenken een Borg uit het verzoenend recht. Geschonken in het dood'lijkst tijdsgewricht, uit het lieve recht vandaan.

Als we elkander zullen ontmoeten voor de rechterstoel, dan ben ik toch blij dat ik u gezegd heb, het niet met minder te doen. Heere, U doe wat goed is in Uw ogen. Heere, wees ons genadig. Trek die toegebracht moeten worden door Uw lieve Zoon, in Wiens Naam we ook nu weer besluiten met de woorden: Wij bidden u van Christus' wege, laat u met God verzoenen.

*

Als God Onan dood sloeg omdat hij geen kind wilde verwekken, wat zal Hij dan doen aan die abortusplegers. Waar het kind wel ontvangen is.

*

Ouders, u hebt eenmaal „ja” gezegd bij de voltrekking van uw huwelijk. U hebt eenmaal „ja” gezegd bij uw belijdenis; u hoeft dat „ja” zeggen niet meer over te doen.

Maar bij de Doop, of u nu vier of acht kinderen hebt, moet u bij

elk kind met een eedzwering „ja” zeggen. Een eedzwering die niet inhoudt, dat u uw kind zult bekeren, want dat kunt u niet. Die eer om een verdoemde vijand tot een vriend te maken; om een gevleesde duivel tot een kind in Christus te maken, wil God niet aan een ander geven.

Maar u moet wel met al de autoriteit, kracht en liefde die God u gegeven heeft, trachten om die sobere middelen voor uw kind ten beste te gebruiken. En wanneer u in de gewone middelen al voorzichtig bent, hoe zal het dan zijn in de geestelijke middelen: Wat kan nog een middeltje wezen? Wat kan nog enigszins strekken om mijn kinderen af te keren van de zonden? Dus, u heeft wel beloofd om die middelen te gebruiken tot afwending van het verderf en de weg te wijzen die tot aanneming van Christus zou kunnen leiden. En ook hoe te zijn in gewaad, gelaat en gepraat. Daar moet een ouder altijd aan denken in het belang van de kinderen.

De Heere HEERE zij met u en uw zaad. Verschrikkelijke dingen horen we tegenwoordig. Er heerst een demonische geest onder de kinderen. Hij beware er uw kind voor, en Hij mocht uw kind nog grijpen en het stellen in Hem, Die het eeuwige Leven is. Dat zij zo.

*

De Catechismus spreekt bij de Heilige Doop over de volwas-sendoop. Pas in vraag 74 wordt er gesproken over de kinderdoop, als hij zegt: Zal men ook de jonge kinderen dopen?

De kinderen; zij zijn in Gods gemeente inbegrepen. Niet in Christus! Het wordt de kinderen toegezegd, niet toegerekend in de Heilige Doop.

*

We lezen bij de verwoesting van Sodom en Gomorra dat Lot vertoefde. Er staat dat hij vertoefde en niet zijn vrouw. Toen grepen de engelen hem bij de hand, en de hand van zijn vrouw en de handen van zijn dochters, en brachten hem uit.

Vrouw van Lot, wat heb je veel bemoeienissen gehad dat je door een engelenhand uitgeleid bent. Dat je ook de Heere gezien hebt,

want vraagt Lot niet aan de Heere of hij naar Zoar mag gaan? Daar stond zijn vrouw ook bij!

Die vrouw van Lot is ook niet tegen haar man: woont hij in Sodom, zij gaat met hem mee; wil hij ergens anders heen, zij zal ook gaan. Ook naar Zoar.

Maar het is wat overdreven om alles te verlaten. De vrouw van Lot heeft iets van „dat komt wel”. Niet zo drijven, dat puntje. Ik geloof ook wel dat je in Zoar moet zijn, maar dat drijven . . . Dat haasten. Dat in Zoar zijn. Alles verliezen om in Zoar te zijn. Ik ben er niet tegen, alleen tegen dat overhaasten. Ik kan ook heel wat vertellen. Het was ook mijn huis dat omsingeld werd, ook ik werd uitgeleid door de engelen. Maar dat haasten.

Het wel eens zijn met dat punt van in Christus te wezen. In Christus een nieuw schepsel te zijn, maar niet dat overdrevene. Daar is ze het niet mee eens.

Lot in Zoar. Het vuur brandt los. Zijn vrouw achter hem aan en Zoar trok niet genoeg. Op weg naar Zoar, maar er nog niet in, „dat komt tenslotte nog wel.” Nog even omkijken naar haar vorige woonplaats. Even omkijken. Ze is immers op weg naar Zoar? Ze is er immers vlak bij? Ze keerde achter Lot om. Zij er nog buiten. En een zoutpilaar. Gedenkt aan de vrouw van Lot. Geen haast genoeg. Geen ernst genoeg. Een best toegekeerd, onderworpen vrouwtje.

Al kun je een boek vol bevindingen schrijven. Buiten Christus geen leven maar een eeuwig zielsverderf. Het kon met haar niet meer mis: aan een engelenhand uit Sodom, Christus gezien. En toen het erop aankwam geen haast maken.

Niet zo drijven? O nee, het kost u de eeuwige zaligheid. De vrouw van Lot. Een toegekeerd mens en meer niet. Buiten Christus en ze werd een zoutpilaar.

Ach, die zwavel over Sodom, dat zijn maar vonkjes bij het eeuwige vuur. Bij de toorn Gods. Die loeiende vlakke, weest verschrikt: o Kapernaüm, dat tot de hemel toe verhoogd zijt, gij zult tot de hel toe nedergestoten worden. O, gedenkt aan de vrouw van Lot!

*

Er zijn er die, als je hen voorhoudt dat ze bekeerd moeten worden, daarop antwoorden dat ze het niet zijn, en er aan toevoegen: Maar ik eigen het me ook niet toe. Daar verschuilen ze zich dan achter. Dat houden ze als een schild voor zich, in plaats van het geloof als schild te nemen.

*

Het gaat niet om de gezichten, maar om de gerichten. Neem je de mensen met de gezichten mee, dan krijg je een kerk vol huichelaars, want ze hebben het verdoemend recht niet lief, maar wel het gezichtelijk werk. Dat weet de satan. Die mensen geeft hij dan ook gezichten; niet het gerichtelijke werk: het echte werk. Want daar is het gezichtelijke en het gerichtelijke werk onderscheiden. De echten, aan wie de zaligmakende genade verheerlijkt is, die zien schijn en zijn. Die nemen niet een gezichtelijk werk als zaligheid. Die onderscheiden wat Goddelijk en wat God is, want zij weten dat je met iets van Christus verloren gaat. Met duizend dingen van Christus kun je verloren gaan, maar je kunt in Christus nooit verloren gaan.

Een waarachtig kind van God wordt met gezichten al onbekeerder en raakt steeds verder weg. Maar niet een huichelaar: die neemt er steeds door toe, die groeit steeds verder.

*

Een dergelijke genade, als die waar Ananias en Saffira getuigen van waren, hebben wij nooit meegemaakt. Toen werd dagelijks het Heilig Avondmaal bediend, en dat op goede grond. Welk een tekenen zijn daar geweest; toen de apostelen, na in de gevangenis te zijn geweest, de gemeente opriepen tot het gebed, beefde de aarde. En welk een liefde. Barnabas verkocht een akker, en bracht het geld, en legde het aan de voeten van de apostelen.

Ananias en Saffira zullen toen wel gedacht hebben: Wij moeten toch ook wat doen. Mis Ananias en Saffira, jullie moeten niets doen. Al had je tonnen, dan hoefde je nog geen tientje te geven. Ze zullen wel gedacht hebben: Wij zullen ook wat verkopen, maar we moeten voorzichtig zijn. Er komen andere tijden, en

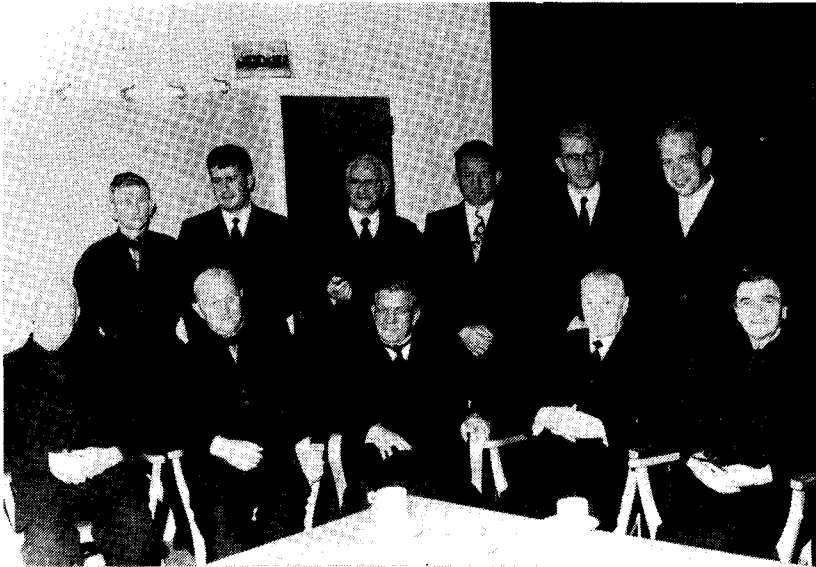
stel je voor dat je tot de bedelstaf gebracht wordt; dat is toch ook wat. We zouden wat achter kunnen houden van het bedrag, en de rest dat we dan overdragen, noemen we het hele bedrag. Willens en wetens wordt door Ananias en Saffira aan de koopprijs onttrokken. En die kwamen uit zulk een kerk.

Wat nu in de kerk kan, kon toen niet. Niet onder zo'n bediening. Tegenwoordig onttrekken we aan Christus' koopprijs. We onttrekken aan de koopprijs, als de Borg niet verklaard wordt als door recht geschonken. Een gezicht op Christus wordt dan ook Christus. Om tot een mens te zeggen: Mens, mens, heb maar een hoopje, hoor, dat is wel genoeg; we komen allemaal zover niet dat we het ons bewust zijn dat we in Christus zijn levend gemaakt. Dat is onttrekken aan de koopprijs. Sommigen doen dat jaren, jaren, jaren, en ze vallen niet dood. O, als de Geest tegenwoordig eens zo was als in de kerk van toen, dan zouden er doden vallen. Dat is gevaarlijk, hoor! Hoe minder van de Geest, hoe ongevaarlijker.

Ananias en Saffira onttrokken aan de prijs van het land. Hoeveel minder is dat, dan de overgang tussen schijn en zijn te verdoezelen. Was het lijden van Christus in de hof van Gethsémané niet genoeg? Was het aan het kruis hangen niet genoeg? Nee! Het „Het is volbracht” niet genoeg? Nee! Hij moet de dood in en opgewekt worden tot onze rechtvaardigmaking. Wie dat niet kent en leert, die onttrekt aan de koopprijs van Christus.

Ananias heeft zeker een prijs genoemd. Zie de kanttekening bij vers 8 maar, waar gezegd wordt dat Petrus zonder twijfel de prijs uitgedrukt heeft, die hij van haar man verstaan had. Velen zullen wel gedacht hebben toen zij het hoorden: Toch ben ik blij dat Ananias die genade gekregen heeft. Maar wat zegt Petrus? „Waarom heeft de satan uw hart vervuld?” Je had immers niets hoeven verkopen? Je had ook een gedeelte kunnen geven. Je hebt de prijs genoemd en nochtans onttrokken. Alleen door het bloed en nochtans onttrokken, ten koste van het recht, van de deugden Gods.

En Ananias viel neder en gaf de geest. Kanttekening: Petrus heeft de geveinsdheid van deze mens, tot waarschuwing van alle

Een zendingsdag in Urk. Zittend rechts ds. E. du Marchie van Voorthuysen en zijn eerste vrouw en in het midden ds. J. van der Poel.

Opnieuw een zendingsdag in Urk. Ds. M. van de Ketterij en ds. E. du Marchie van Voorthuysen.

andere geveinsden, aldus met een haastige dood gestraft, door een bijzonder ingeven Gods, en door een extraordinaire kracht met welke de apostelen voorzien waren.

Ananias stierf, en iedereen bleef zitten bij zijn dood. Geen zenuwachtigheid, geen eau de cologne; alles bleef zitten, behalve de jongelingen, want die droegen hem uit. Verder niemand. Geen apostel ging mee.

Niemand is ook naar de vrouw gegaan. Zij waren allen blijven luisteren naar de prediking. Niets geen zenuwen: kerken, drie uren lang. Niet op je horloge kijken: Petrus preekt. Hoever het kan gaan met een avondmaalganger, want dat was Ananias.

Over het onttrekken aan de koopprijs. Voor de meesten is het bekeerd zijn het belangrijkste, daarom moet je dan het recht maar aan de bekering onttrekken. Het verzoenend recht moet dan maar voor het verdoemend recht gezet worden. Dat is onttrekken aan de koopprijs.

Niemand had Saffira bezocht en Ananias was al bijna begraven. Waarom niet? Het was kerk. Het was veel belangrijker om te horen wat de apostel zei. Maar zij wist van niets! Inderdaad, en Petrus stond daar nog, en het geld lag daar nog toen zij tenslotte binnen kwam. Was het zoveel, vrouw? Ja, zoveel. Vrouw, het is al te laat. Zij zullen u uitdragen.

De jongelingen lieten haar niet liggen: even uitrusten. Die hoefden niet uit te rusten. Die rustten uit waar God verheerlijkt werd, verdoemend of verzoenend. Weer een vermeende godzalige die gestorven is en begraven moet worden.

Er viel een grote vreze op de gemeente. De gemeente werd erdoor verdiept. Niet gemakkelijker, maar ontzaglijker. „Hier wordt Gij, Heere, met beving, recht kinderlijk gevreesd.”

Zij waren allen eendrachtelijk in de tempel. Niemand: Petrus is te hard geweest; hij had dat arme vrouwtje moeten waarschuwen. Dat arme vrouwtje. Nee: eendrachtelijk!

Niemand durfde zich bij hen te voegen. Het was een kerk waar men niet zomaar inliep, zo groot was de Majesteit. Die te goed waren voor de hel gingen er niet in. „Daar vallen doden.” Gelukkig, de godsdienst blijft er buiten. „Daar is het toch niets anders dan hel en verdoemenis.” Die kwamen er niet in, die

voegden zich niet bij hen.

Zo preekten de apostelen. Ook een zegen als je zo preekt. Dat die er niet in willen. Dan geloven de echten dat het nog wel eens zo zou kunnen wezen.

De godsdienst wilde er niet in. „Dat is geen waarheid. Daar vallen doden.” Maar die de Heere geloofden, die wel. Zij geloofden de mensen niet, niet Petrus, maar de Heere. En de apostelen predikten Hem. Die stierven liever onder die grond, dan te leven onder een andere. En toch: Meer en meer toegedaan. Verloren, verdoemd en toch verzoend. Op genaderechtsgronden en op rechts-genadegronden. Die trokken daar op aan. Liever daaronder verdoemd, dan onder het andere verzoend. Waar alles buiten Christus verdoemd wordt, daar gaat de godsdienst niet heen. „Daar worden de kleintjes geslagen.” Maar die echte kleintjes zijn niet te goed voor de hel, en die kwamen wel.

Wonderlijke gemeente, wonderlijke kerk. Een kerk waar ook de jeugd nog in was. Die jongelingen, die jongelingen, die deden niets anders dan kerken, begraven, kerken. O, als er toch nog eens zulke jongelingen uitgestoten zouden worden in ons land, wat zouden die dan aan al die prijsonttrekkers de verdoemenis aanzeggen.

*

Soms ziet een onbekeerd mens met veel gemene genade veel scherper dan een bekeerd mens. Het kan zijn dat een man met veel gemene genade blijft staan in een zaak waar een bekeerd man in valt. Joas zag scherper dan Jojada dat er geld voor de tempel nodig was en hij wijst hem erop.

Bileam ging vele profeten te boven: hij sprak de woorden Gods. En wat een roeping had die man. God weigerde hem te laten gaan. Welspeet het Bileam eigenlijk dat het niet anders kon: Al gaf Balak zijn huis vol schatten, zo vermocht hij niet. Hij wilde wel, maar hij kon niet. En dan „mijnt” hij de Heere God. Dan spreekt hij de grootste geloofsdaad uit: „Het bevel des Heeren, mijns Gods.” Wat had die man een roeping: die wilde wel anders, maar hij kon niet anders. Anderen kunnen wel anders, maar willen niet.

Hij riep Balak op tot eerbiedigheid: Sta daar niet als een zoutzak, Balak! Heerlijke woorden spreekt hij dan, en even later zit hij met Balak te eten en te drinken. Hij wenste wel dat zijn ziel de dood der oprechten mocht sterven, maar hij wil met de onoprechten leven. En toch, wat ging die man velen te boven. „Het spijt me, Balak, maar ik kan niet anders spreken dan God mij ingeeft, al geef je me ook een huis vol goed.”

*

Judas was een echte apostel, net zoals Bileam een echte profeet was. Denk eens aan zijn laatste predikatie: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed.

Zijn laatste gang is naar het huis des Heeren om de zilverlingen weg te werpen, maar hij verhing zich en viel neder en is opgeborsten. Hij had hen een teken gegeven: Die ik zal kussen, Die is het, grijpt Hem. Niet Die ik slaan zal, aanwijzen zal, maar kussen. Ontzaglijk, schriftuurlijk, zie Psalm 2: Kust de Zoon . . . Een bijbelse kus. Kust de Zoon met eerbied en liefde. Judas heeft iets apostolisch. „De vrede met een kus van 't recht gegroet.”

Die ik zal kussen, Die is het. Niet: Die kan het zijn, zou het kunnen zijn. Een apostel is geen man van misschientjes. Die is het. Het was een stikdonkere nacht, maar hij vergiste zich niet. De discipelen hebben zich soms vergist. Judas ook, zoals in de storm in de nacht. Toen schreeuwden ze, menende dat het een spooksel was. De apostelen die naar Emmaüs gingen, hebben Hem niet gekend op die lange weg. Noch bij de zee van Tiberias. „Zij wisten niet dat het Jezus was.”

In die donkere nacht kende Judas Hem. Die is het, grijpt Hem. Niet hen, de apostelen. Wat heb je aan hen als je Hem niet hebt? Wat heb je aan de Kerk als je de Koning niet hebt? Al komt de hele kerk bij je sterfbed en zegt dat je boven komt, en je hebt Hem niet, wat heb je dan?

Judas, wat weet je goed dat het alleen om Hem gaat. Wat heb jij een apostolisch licht, wat een apostolische waarde.

Judas heeft Christus gepredikt, hij was er bij toen Petrus zijn belijdenis deed. Hij had een echt ambt, niet gestolen, hij knoeide

niet in de gronden.

Judas kon zeggen: Ik heb Christus' bloed gekust – droop Christus' aangezicht niet van het bloed in de hof van Gethsémané? – en hij heeft zich verhangen en is opgeborsten. Hij wist dat hij ondanks alle genade niet dé genade had.

Die ik zal kussen . . . Dat is het werk van de Kerk. Die willen geen vreemde kussen. De geveinsden kussen hun hoopjes, hun grondjes, hun gedachten. Maar waar heb je ooit het recht Gods gekust, met een welgevallen aan de straf der ongerechtigheid? Met een welgevallen om verdoemd te worden? Met vrolijkheid de toorn Gods gekust? Dat gaat eraan vooraf. Dat lieve recht te kussen, dat verdoemend recht te kussen. Judas wist dat: hij was een apostel.

Als een zondaar Christus als Borg ontvangt, kust Hij hem en de zondaar kust Christus. „Hij kuste mij met de kussen Zijnsmonds.”

Dat is de bede van de Bruidskerk, maar Judas doet het zo, op deze wijze. Hij kust Christus, maar niet als zijn Borg.

God kan heerlijke ambtsdragers verkiezen. Die kijken diep. Maar wat, als ze geen kind zijn? Dan hadden ze beter nooit ambtsdrager kunnen zijn. Judas kon geen Judas worden, daarom bleef hij Judas. Hij kon geen huichelaar, geen helhond worden. Daarom bleef hij Judas, en heeft zich verhangen en is opgeborsten.

*

Simon de tovenaer. En een zeker man, met name Simon, was tevoren in de stad (Samaria) plegende toverij, en verrukkende de zinnen des volks van Samaria, zeggende van zichzelf, dat hij wat groots was (Hand. 8:9).

Het ging zelfs zover dat allen zeiden: Deze is de grote kracht Gods. Simon liet doorschemeren dat hij een messias was, en allen hingen hem aan. Allen, van de groten tot de kleinen toe, hadden zij eerbied en ontzag voor Simon. Daar was de stad en de kerk één en dat onder leiding van Simon. Dat is een zeldzaamheid; noem eens een stad die zich zonder uitzondering achter een leraar stelde?

En in deze stad kwam Filippus. Daar waar het zo'n bolwerk was van de duivel, en hij predikte het Evangelie van het Koninkrijk Gods en van de Naam van Jezus Christus, dwars door dat bolwerk heen. En zij geloofden Filippus.

Zij verlieten eendrachtelijk Simon en hij verloor alles. Al zijn invloed en aanhang zag hij verdwijnen door de prediking van Filippus.

Wonderlijke kracht had de Heere daar betoond in Samaria, waar ze van de toverijen verlost werden en het Evangelie kwamen te geloven.

Alles verloor Simon. Dat is ook wat, als een dominee je gehele gemeente afneemt. Tegenwoordig heb je al een scheuring om een paar leden. Simon raakte alles kwijt, maar hij ging niet weg; hij bleef in Samaria en ging kerken onder Filippus. Hij geloofde zelf ook. De kanttekening zegt ervan: Overtuigd zijnde door hetgeen hij hoorde en zag, bekende hij de waarheid des Evangelies en voegde zich bij de gemeente; hoewel zijn geloof nochtans niet oprecht was, gelijk blijkt uit vers 21.

Simon werd niet kwaad; liet geen aanslag plegen op Filippus; hij lasterde niet, nee, hij kerkte onder Filippus. Filippus die hem alles had afgenomen. En Filippus doopte hem.

Dan moet het toch wel een zaligmakende bekering zijn, anders doopt Filippus toch niet? Simon heeft schuldbelijdenis gedaan en hij is gedoopt. Ik denk dat velen in Samaria wel gedacht hebben: Ach Heere, als ik maar zo'n bekering had als Simon.

En Simon bleef gedurig bij Filippus. Die twee zag je altijd samen. Hij was geen zondagschristen: een beetje naar de kerk gaan, nee, nee. Hij ontzette zich over de wonderen en de tekenen. Maar niet daarover ontzette hij zich, dat hij nog niet in de hel lag. Daar hoor je maar weinig van. De hele stad had hij bijna naar de hel gevoerd, maar het was hem geen wonder dat hij nog niet in de hel lag. Nee, hij ontzette zich over de tekenen en de wonderen. Hij bleef vooral bij Filippus om wat hij deed en daar verwonderde hij zich over.

Zo ging dat een tijd door, totdat het bericht in Jeruzalem kwam en zij tot hen zonden Petrus en Johannes. En zij legden de handen op hen, en zij ontvingen de Heilige Geest.

Simon zag dat. Dat was toch wel iets meer dan Filippus deed. Hij bood hen geld aan, zeggende: Geeft ook mij deze macht, opdat, zo wie ik de handen opleg, hij de Heilige Geest ontvang. Simon wil ook die macht hebben, niet die genade. Hij wil het kopen. Dan kan hij Filippus voorbij, want Filippus kon dit niet. Dan zou Simon de macht terugkrijgen, de eer en de glorie.

O Simon, Simon, Simon, arme blinde ziel: om de macht, niet om de genade. Om wonderen te kunnen doen en invloed te krijgen. Maar Petrus zeide tot hem: Uw geld zij met u ten verderve, omdat gij gemeend hebt, dat de gave Gods door geld verkregen wordt. Ondanks je bekering, je getrokken zijn onder de goddeloze mensen, ben je geheel een kluwen van ongerechtigheid. Ontzettend ben je veranderd, van een machthebbend tovenaer in een eenvoudige volgeling van Filippus. Maar er is niets vernieuwd: een samenknoping van ongerechtigheid. Er is niets verzoend, niets vernieuwd. Wat kunnen er opzienbarende veranderingen in een mens plaatsvinden: dit was de meest geruchtmakende bekering in de stad.

Maar wat Filippus meeneemt en inzegt en gedoopt heeft, verklaart Petrus bij God vandaan, door meerdere ontdekking, als een satanskind. Daar staat Simon voor de tweede maal: Simon de tovenaer. Weer mis, weer te kort: macht gezocht in het christendom. Want ik zie, dat gij zijt in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid.

Doch Simon antwoordde: Bidt gijlieden voor mij tot de Heere, opdat niets over mij kome van hetgeen gij gezegd hebt.

Dat valt toch niet tegen, als je voor de tweede maal uitgemaakt wordt voor een verleider. Dat noemen ze tegenwoordig een laag plekje. Dan nemen ze Simon toch nog mee. Simon wordt weer niet kwaad, niet hatelijk, hij begint niet te schelden, hij vraagt of ze voor hem bidden. Tegenwoordig scheuren ze de kerken al om een enkel woord, maar dat doet Simon niet. Hij vraagt of ze bidden willen of niets over hem kome van hetgeen zij gezegd hebben.

Simon vraagt niet of zijn zonden weggenomen mogen worden, maar of de gevolgen van de zonden niet over hem komen. Twee kinderen van God wil hij ervoor spannen om de oordelen af te

bidden, in plaats van aan te bidden. Een laag plekje? Een vijand van de gerechtigheid!

Hij bedoelt dit: Ik weet wel dat God vreselijk is, bidt het oordeel toch af, dan kan ik verder. Bidt de straf Gods over mijn zonden toch af. Hij bidt niet om vernieuwing, maar hierom, dat er toch niets van dat alles over hem kome.

Er zijn toen in Samaria veel mensen echt bekeerd, zaligmakend bekeerd. Maar bij Simon was de verandering toch wel het allerkrachtigste en evenwel: schijn en geen zijn. Geen Godsgemis, geen smart. Nooit God de gerechtigheid toegekend. Hij is van de ene betovering in de andere gevallen. Nog praat hij niet over de zonden, maar over de gevolgen van de zonden.

En hij is verder gegaan. De oude kerkhistorische geschriften spreken erover dat hij een gruwelijke sekte onder de christenen heeft opgericht: de sekte van de Simonianen of de Gnostici.

Simon, Simon, wat ging het ver. Zover, dat Filippus je inzegende, totdat Petrus op Goddelijk gezag je een satanskind noemt.

*

Hij is ruim heengegaan, zeggen ze wel eens. O ja, is het waar? Zegt dat alles? De dwaze maagden gingen ook ruim heen. Waren ook niet angstig. Ze hadden alle kentekenen van het ware, behalve dat ene kruikje olie. Ze waren niet benauwd. Wat er al niet naar de hemel gaat tegenwoordig. Hoe minder echte ware bekeerde mensen, hoe meer er naar de hemel gaan.

*

Tegenwoordig ben je een geoefende in de genade als je het verdoemend recht omhelsd hebt. Als je het recht Gods toegevallen bent.

Mens, dan moet alles nog beginnen. Het toevallen en het omhelzen van het recht kan een voorweg zijn. De hel ligt vol met mensen die het Goddelijk recht omhelsd hebben en toch verloren zijn gegaan. Nee, hierom gaat het, dat je met Christus verenigd bent. Met Hem, de geschonken Borg uit het recht vandaan.

Het gaat altijd om Christus. Wat zie je toch in een hemel waar Christus niet in is? Wat zie je in een bevinding waar Christus niet in is? Wat zie je in een bekering waar Christus niet in is? In een kerk waarin Christus niet is? Dat moest je een smart, een dood wezen.

Satan heeft je veel vaster in zijn klauwen als je een hoopje, een grondje, een borg hebt zonder Christus, dan wanneer je in de wereld leeft. Hij heeft je liever in de Oud-Gereformeerde Kerk met een bekerinkje, dan 's zondags op het voetbalveld.

Het gaat er niet om dat je een borg hebt, maar dat je dé Borg hebt. Het gaat er niet om dat je een bekering hebt, maar om dé bekering. Het gaat niet om vrede, maar om dé vrede. En die wordt gevonden waar men met Christus verenigd is.

*

Buiten God in Christus en dan toch nog een hoopje hebben dat je de zaligheid zult beërven. Die mensen hebben wat indrukken uit hun jeugd, wat zenuwachtigheid, enige indrukken – ik gooi het niet weg hoor, want het kan wat worden als de Heere het gebruiken wil – maar als het niet meer is: mens, mens! En dan ook wat wazig gezichtelijk werk en zo bedriegen ze zichzelf. Zo hebben ze toch een hoopje.

Hij zal je eeuwig verdoemen, omdat je Hem buiten Christus verwacht hebt. Dat je een hoopje, verwachting hebt kunnen koesteren buiten Christus. Dat is een belediging van de Geest, alsof Hij zulk half werk doet. Dat Hij zulk menselijk, vies, onstichtelijk werk doet, door buiten recht en gerechtigheid te verzoenen.

Het zal Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn in de dag des oordeels dan Kapernaüm. Tot de hel toe nedergestoten, dat Kapernaüm, dat een zekere reiniging had en waarin krachten betoond waren die bijna nergens gezien werden. Het zal een zwaarder oordeel krijgen dan Tyrus en Sidon, dat nergens van wist.

*

Oude waarheid. Tegenwoordig noemen ze wat oude termen zonder Christus ook oude waarheid. Je kunt tegenwoordig in

Christus wezen zonder het te weten. Enige beginselen, enige roerselen, dat is Christus. Anderen hebben een andere Christus. „Ziet hier of ziet daar . . .” Gelooft het niet. De Christus van de Youth for Christ, die is het niet: dat is een schijnchristus.

Anderen kunnen preken zonder Hem zelfs te noemen. Wat een verdonkerdheid. De zon is veranderd in duisternis: Je kunt in Christus zijn zonder het te weten, hoor je dan. De eerste roerselen, die zijn het. Dat is genade, hoor, ook buiten het verdoemend recht.

Hoe is de zon verduisterd.

*

Hoe worden ze tegenwoordig al niet dominee. Ze gaan maar eens een keer op. „Laten we het maar eens een keer proberen; misschien lukt het nog ook. En och, gaat het niet, nou ja, dan zien we wel weer. En lukt het wel, nou ja, dan proberen we het eens.”

En natuurlijk lukt het in een tijd als deze wel.

Liever altijd zwijgen, dan zonder het bevel des Heeren voorganger zijn. Dat zijn de echten.

*

Als een mens niet uit de hel gehaald is, wat moet hij dan op de preekstoel? Je hebt de onbekeerden te verkondigen dat de toorn Gods op hen ligt. Niet kan komen, ligt! De hel ligt op u. De eeuwige toorn Gods. Je kunt er nog onderuit gerukt worden. Maar nu lig je eronder. Er is nooit een moment geweest dat die toorn niet op je lag van je ontvangenis af.

O, wat zijn er weinigen die dit getrouw verkondigen. Wat is dat een klein getal.

U ligt nog onder de toorn, nog net niet erin. Als je nog bekeerd wordt, word je er nog onderuit gerukt.

Het is ontzettend om onbekeerd te zijn. Hoe durf je hier nog onbekeerd te zitten. Wanneer je je niet bekeert, kom je van onder de verdoemenis in de verdoemenis.

*

Jeremia 26:2: Zo zegt de HEERE: Sta in de voorhof van het huis des HEEREN, en spreek tot alle steden van Juda, die komen om aan te bidden in het huis des HEEREN, al de woorden, die Ik u geboden heb tot hen te spreken, doe er niet één woord af.

Je kunt duizend waarheden zeggen, zoals: Zie een Borg te krijgen; denk eraan dat het leven kort is; dat uw tijd een handbreed gesteld is. En als je dan een keer zegt: Ze komen allemaal zover niet tot de zekerheid in Christus, dan is het af. Dan grijpt de satan dat aan; dan worden alle vermaningen krachteloos.

Hoeveel te zwaarder is dit kwaad als het gedaan wordt door mensen die zelf wel bekeerd zijn. Die weten dat we nooit enige ware vrede kunnen hebben buiten de vereniging met de geschonken Borg. Als die ook zulke dingen gaan zeggen, zijn de kerken nog gevaarlijker dan de herbergen. Daar praten ze tenminste niet over godsdienst.

Wee u daarom, Jeremia, als u van uw boodschap één woord afdoet (Jer. 26:2). Als u dat ene woord eraf laat tot enige bedekking. Juist u, Jeremia! Laat die valse leraars maar lasteren, als u er maar niet een woord afdoet. Een woord eraf kan de ganse leer, kan de ganse waarheid tot een onwaarheid maken.

Wie zich ooit heeft opgemaakt om te prediken, moet zich daarvoor wachten. Nacht en dag zich wachten om één woord van Gods Woord af te doen. Want dat is vreselijk, verschrikkelijk, oneindig. Als je één woord afdoet van de noodzakelijkheid van het kennen van Christus. Dat je in Hem bent vrijgesproken. Doe daar eens één woord af. Durf eens te zeggen: Ja maar, zover komen ze toch allemaal niet.

Als in de Catechismus, die onze vaders aangenomen hebben als in overeenstemming met Gods Woord; die ze aangeprezen hebben en waar ze over gepredikt hebben, als je daarin één woord kunt aanwijzen dat zegt dat je met minder dan een geschonken Borg kunt zalig worden; één zin dat men een kind van God kan wezen zonder een waarachtige kennis van deze drie stukken: ellende, verlossing en dankbaarheid; dan zal ik uit die Catechismus nooit meer preken. Als daar toch die dwaling in

zou staan dat een mens zalig kan worden zonder bewuste kennis van Christus; dan nam ik afscheid van zo'n leugenboek. Maar dat is er niet in te vinden.

Hoe durven de mensen vandaag dan er niet één woord, maar woorden af te doen.

Wee u, Jeremia, als u een halve Christus toepast tegen het recht Gods in. Al barst die goddeloze koning Jojakim van vijandschap, en al schieten zijn ogen vuur. Dat vijandige kind van die godzalige koning Josia.

Ga in de voorhof, Jeremia, in de tempel. Vlak bij het paleis. Daar zat eerst dat lieve kind Josia. Die zei op je woorden: Amen, ja amen. Dat doet Jojakim niet, die daar zit te gluren, en die wel zou willen dat je nog liever vandaag doodvalt dan morgen. Maar evenwel: Doe er niet één woord vanaf.

Niet één woord eraf: Wie de Zoon heeft, door het geloof aangenomen, die heeft het leven. Niet één woord eraf: In Christus rechtvaardig voor God.

Mensen, vreselijk zal het zijn te vallen buiten Christus in de handen van de levende God. Onze God is een verterend vuur, een gloed bij Wie niemand wonen kan. Niet één woord eraf. Geen tittel of jota eraf.

Vreselijk is het hier te zitten, één handbreed van de hel af, onbekeerden! Zo dicht bij de hel en nog steeds dezelfde. Sommigen nog even verhard. Haast u toch om uws levens wil, want God zal een verwoesting geven over Zijn vijanden. Hoe durf je onbekeerd te blijven!

*

Ik bid u van Christus' wege: Laat u met God verzoenen! U zegt: Dat hebt u al zo vaak gezegd. Waarom hebt u het dan niet gedaan? Misschien is het de laatste keer dat u het hoort, maar als het vergund wordt, hoop ik het u nog vele malen voor te houden. En als u het niet doet, dan tot uw rechtvaardige verdoemenis, omdat u het bloed van Christus niet geacht hebt en het vertreden hebt.

*

Kuyper leerde de leer van de veronderstelde wedergeboorte. Tegenwoordig wordt de leer van de veronderstelde rechtvaardigmaking gedreven. En dat niet zomaar in de Gereformeerde kerken; nee, dat vind je bij de rechterflank van wat men noemt de zwaardere gemeenten. Daar kun je van Adam afgesneden zijn zonder het te weten, en daar kun je in Christus ingelijfd zijn zonder het bewust te zijn. Zonder dat je het weet, ben je in Christus levend gemaakt.

Ik kan het niet geloven; ik wil het niet geloven. Wanneer het zo is dat een vrouw een kind zal baren zonder pijn, en zonder dat ze het weet; dat ze een kind gebaard zal hebben zonder dat ze er ooit iets van gevoeld heeft, dan moet u nog maar eens komen praten, maar dan zal ik het nog niet geloven.

Waar lees je dat, dat er een onbewuste overgang is in Christus? Waar leren de reformatoren dat? Ik zeg niet: Waar wordt het geleerd; ik vraag waar de reformatoren dat leren. Waar staat dat in de Belijdenisgeschriften? Waar staat dat in de Catechismus? Weet je wat er in de Catechismus staat in Zondag 1? Dat er drie stukken nodig zijn die gekend moeten worden om getroost te leven en te sterven. Drie stukken, niet drie toestanden. Dat is de enige troost, niet een troost. Deze drie stukken namelijk: Ten eerste: hoe groot mijn zonden en ellende zijn. Ten andere: hoe ik van al mijn zonden en ellende verlost worde. En ten derde: hoe ik Gode voor zulke verlossing zal dankbaar zijn.

*

Er is in de toelidende wegen wel onderscheid, maar in de gronden is geen onderscheid. Of het nu Manasse of Samuël is, Brakel of Bunyan, de toelidende wegen zijn verschillend, maar de gronden niet.

*

Bij de overtuigende werking van de Geest wordt de zondaar overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel. Waar iemand ook bekeerd is, in de kroeg of in de kerk, hij wordt van het wezen der zonde overtuigd. Alles wordt hem zonde. Hij kan geen seconde meer in zijn leven aanwijzen die geen dodelijke zonde is.

Van het uur van zijn ontvangenis af is elke seconde zonde.

*

Liever sterven en verdoemd worden dan verder te zondigen. Ook al zou je in de hel komen. Zonde is erger dan de hel, want de hel is een vrucht van de zonde.

*

Bartimeüs. Zijn vader heette Timeüs, dat betekent de geachte, de geëerde, de luisterrijke. En zijn zoon was een bedelaar. Is het zo ook niet met ons? Onze vader was een geëerde, Adam, en wij zijn in hem bedelaars geworden, doodschuldigen.

Bartimeüs. Blind was hij, altijd was het nacht zonder ooit een straaltje licht, hulpeloos en hopeloos, en wat hij deed was ook nog door God verboden, want er mochten geen bedelaars zijn in Israël. Een zondewrak was hij, dat in leven bleef tegen de Wet Gods in. Weliswaar hebben hier ook de rijken schuld, maar de bedelaars ook. Heb je Lazarus ooit zien bedelen? Hij zocht de kruimkens die er door Gods voorzienigheid vielen van de tafel van de rijke man.

Daar zit hij bij Jericho, de stad die niet eens opgebouwd had mogen worden, terwijl hij in leven bleef door te zondigen. En toen kwam Christus langs. Voor het laatst, want Hij ging naar Jeruzalem om daar te sterven. En Bartimeüs hoort het en hij vraagt wie dat is. En horende dat het Jezus de Nazarener was, begon hij te roepen en te zeggen: Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner.

De mensen hadden tegen hem gezegd: Jezus de Nazarener, en hij roept: Jezus, Gij Zone Davids. Bartimeüs gaat tegen zijn onderwijs in. Met zijn blinde ogen kijkt hij veel verder dan heel die ziende schare. Ontferm U mijner. Hij laat het aan God over. Alleen: Ontferm U mijner. Hoe Gij U ontfermt, hetzij ten dode, hetzij ten leven, dat weet Gij, maar ontferm U.

En velen bestrafden hem opdat hij zwijgen zoude, maar hij riep zoveel te meer: Gij Zone Davids, ontferm U mijner. Hij blijft roepen en hij blijft ook bij de Messiaanse aanspraak. Hij verminderde niet, hij vermeerderde. Het deed hem geen kwaad

dat ze hem zeiden te zwijgen.

Het deed ook Ruth geen kwaad dat Naomi bij haar aanhield om toch terug te keren. En Naomi kon zeggen wat ze wilde, maar Ruth kleefde haar aan. Een zoekende ziel benauwt het niet dat zij teruggestoten wordt, weggeworpen wordt, het verdoemend oordeel hoort.

De Toetssteen van Van der Groe heeft geen kwaad gedaan. *De ware bekering* van Shepard, de beschrijving van de wijze en de dwaze maagden, heeft geen kwaad gedaan, maar integendeel, veel goeds gedaan. Ze hebben uitgedreven, het heeft tot een heilzame wanhoop gedreven. Leest toch die meest separerende ontdekkende waarheid.

De huichelaars verlangen naar moedgeving, naar bekering buiten het recht Gods, maar de echten nooit. Huichelaars verlangen genade, liefst zonder recht, maar bij wie het echt is, die begeert geen genade zonder recht. Al het andere is een schijngenade, geen Goddelijke genade, want Sion zal door recht verlost worden. Verdoemende gerechtigheid verheerlijkt en van daaruit de verzoenende gerechtigheid, waarin de zondaar met Christus verenigd wordt.

En Jezus stilstaande, zeide dat men hem roepen zoude en zij riepen de blinde, zeggende tot hem: Heb goede moed, sta op, Hij roept u. De schare, die bestraft hem het ene ogenblik en komt hem het volgende moment bemoedigen.

En hij zijn mantel afgeworpen hebbende, stond op en kwam tot Jezus. Hij wierp zijn mantel af. Alle bedekking, alle bekleding buiten Hem moet afgeworpen worden. Ontledigd, ontdekt, ontdaan, ontgrond, dat doen ze zelf. Uitgeschud, doorstoken te worden, zo gaat het niet bij de huichelaars. Als je die de mantel van hun godsdienst aftrekt, de mantel van hun hoopjes aftrekt, moet je eens zien wat er gebeurt.

Je moet eens zeggen na die verhalen: Je mocht willen dat je alles wat je verteld hebt eens kwijtgeraakt was. Probeer het eens, dan ben je hard voor de kleintjes, dan barsten ze van de vijandschap. Niets gun je ze dan, alleen hel, dood en verdoemenis. Pas op hoor, het is geen wonder dat ze Christus gekruisigd hebben: Hij nam alles af.

Bartimeüs kwam tot Jezus. Er staat niet dat ze hem geleid hebben. Hoe komt dat? Zoals een kompasnaald altijd naar het noorden wijst, zo stond Bartimeüs naar Christus. Alles afgeworpen, naakt en blind, maar hij had een roeping: Hij roept u. Hij struikelde niet. Zij zullen aan geen hinderpaal zich stoten. En Jezus antwoordende, zeide tot hem: Wat wilt gij dat Ik u doen zal? En de blinde zeide tot Hem: Rabbouni, dat ik ziende mag worden. Rabbouni! Hetzelfde wat Maria Magdalena zei in de hof. Daar begeert hij dat hij ziende mag worden. Om eenmaal Christus te aanschouwen. Niet de schare, niet de vrienden, niet de vijanden. Niets dan Christus. Zijn kracht, Zijn genade.

En Jezus zeide: Ga henen, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Jezus op de weg. De kanttekenaar zegt over dit geloof: Niet dat zulks geschied is uit kracht des geloofs, maar omdat hetzelve op Christus en Zijn kracht steunende een middel daarvan was.

Bartimeüs volgde Hem en ging niet meer naar huis. Liefst geen kennissen, alleen Christus. Volgen naar Jeruzalem waar Hij zal lijden, sterven en verheerlijkt zal worden.

Bartimeüs, zoon van Timeüs, de eervolle. Bartimeüs, kind van de Verheerlijkte, kind van Christus. Nu weer Bartimeüs en kind gemaakt, en ziende met ogen die niet terugzien zullen.

*

Het is God, Die de zondaar in Christus vrijspreekt. Niet beschouwend, maar bevindelijk. Met Christus worden ze verenigd als een geschonken Borg. De gehele genoegdoening van Christus is de voldoening voor alle zonden van de ontvangenis af.

In dat recht Gods, toen stelde Christus u voor zonder vlek en zonder rimpel. Toen was er in u evenmin zonde als in Christus. U was heilig als Christus. Geen onderscheid, want het was u toegerekend, geschonken.

Het zou een groot onrecht zijn als God iemand buiten de ganse Christus zou vrijspreken. We moeten de ganse Christus hebben tot een rechtvaardigmaking, tot een ganse verzoening. God zal geen zondaar vrijspreken buiten de ganse Christus; Hij zal hem

niet met een halve Christus aannemen.

Omdat Hij Hem aanneemt, neemt Hij hem aan. Hij neemt Christus aan en de zondaar. Niets van de zondaar of het is het eigendom van Christus. Hij kan een onheilige niet heilig verklaren, en Christus zou een halve Borg zijn als God de zondaar niet geheel zou vrijspreken.

Dat vieze gebedje: Heere, genade en geen recht; een huichelaars begeerte. Genade door recht; op grond van recht.

Alle menselijkheid bij dit stuk is een ontzaglijk kwaad. Dit is zo eenvoudig dat een kind het kan vatten. Samuël kon het vatten toen hij nog aan de moederborst was. Wie er iets aan toe doet of van af doet, legt een moddervlek op dat reine Godswerk in de bekering van de uitverkorenen.

Welk een verschrikkelijke zonde is het tevens, om de waarheid zoetsappig voor te staan; om er wat gemoedelijk over te spreken.

Om niet over de zonde, noch over het recht te spreken. Wat een leugen is dat. Zoals het geschiedt bij de lichte godsdienst.

Maar bij de zware godsdienst, waar wel de zonde en de val onverkort worden neergelegd en de noodzakelijkheid van de bekering; en als men daar dan toch een heimelijke hoop en een verwachting geeft, dat je genade kunt hebben zonder personele kennis van de Middelaar Christus, wat is het daar dan zielsverdervend, zielsverleidend.

En om dan zo een bekeerd mannetje te worden of vrouwtje. Met wat overbuigingen, wat gemoedsgrondjes. Een beetje Christus, een beetje gerechtigheid, een beetje geloof. En niet de volle toorn Gods. Terwijl buiten Christus nooit een kruimpje zaligmakende genade ontvangen wordt.

Ik hoop dat de Heere me het zwijgen oplegt, hoe dan ook, als ik daar aan mee ga doen. Als ik dat vermeld. Om bekeringen van mensen aan te prijzen waarvan God walgt, en om een waarheid te verkondigen die niet alles verdoemt buiten Christus.

*

Simon van Cyrene. Hij is in Jeruzalem gekomen om het oudtestamentische paasfeest te vieren. We lezen: Hij kwam van de akker. Daar werkte hij niet; daar stonden de tenten van de

vreemdelingen die van buitenaf kwamen en die daar overnachtten.

Men zegt wel eens: Simon kwam van het werkverbond. Dat is een aardige vondst, maar het is niet bijbels. We moeten de Bijbel niet gaan gebruiken voor aardige vondsten.

Hij kwam waarschijnlijk van de akker om naar het morgenoffer te gaan in Jeruzalem.

En zij dwongen hem dat hij Zijn kruis droeg. Er waren veel mensen die in de optocht meeliepen naar Golgotha. Maar deze man niet. Die had belang bij het morgenoffer. Hij ging voorbij; hij wilde er zich niet mee bemoeien.

Maar Christus valt: Hij is uitgeput en iemand moet helpen. De officier kan de soldaten niet bevelen het kruis te dragen. Dat kon hij hen niet aandoen. De Romeinen mochten niet gekruisigd worden, mochten natuurlijk geen kruis dragen.

En de Joden zijn al zo rumoerig. Die doen de hele dag al niets anders dan schreeuwen en lawaai maken. Een Jood uit Jeruzalem kun je er dus ook niet voor uitzoeken. Geen inwoner van Palestina.

Maar dan komt er een van de akker, een vreemdeling dus. Die staat er in zekere zin buiten. Hij heeft niet eens familie in Jeruzalem om daar te overnachten. Hij gaat voorbij. Ho Simon, man, je gaat je zaligheid voorbij, net zoals wij allen. Hij ging voorbij. De schare ging mee.

Hij wordt gegrepen. Onverwachts gegrepen: „Kom hier jij, dragen!” Nooit gedacht dat hij naar Jeruzalem zou gaan voor het paasfeest en dat hij dan het vervloekte hout naar de gerichtplaats zou dragen.

Simon Petrus wilde het niet dragen. Zei van wel, maar toen het er op aan kwam, verloochende hij Christus. Simon van Cyrene had geen kennis van Christus, maar hij moest dragen. Geen apostel droeg het kruis, maar een uitlandse Jood.

Zij dwongen hem. Hij wilde niet. Hier werd hij gegrepen, gearresteerd en hij droeg het achter Jezus. Gedwongen.

Simon van Cyrene werd gearresteerd. Niet alleen uitwendig, maar ook inwendig. Hij moest het kruis naar de gerichtplaats dragen en het daar kwijtraken, alleen door de dood van Christus.

Simon die wel naar Jeruzalem ging en niet naar Golgotha wilde, wordt hier gegrepen. Hij moest naar de gerichtplaats. Maar dan zal de kruisdood u helpen op Golgotha. Niet naar de tempel. Om drie uur vanmiddag is de tempel geen tempel meer. Achter Jezus droeg hij het, niet ernaast. En ervoor helemaal niet. Als je ooit tot God bekeerd wordt, moet je het kruis van al je zonden opnemen en het vrolijk dragen achter Jezus, zegt het Doopformulier.

De hele weg naar de gerichtplaats was met het bloed besprengd van Jezus. Het moet een bloedweg worden. Je dacht een morgenoffer te zien, je ziet het Morgenoffer. Je moet naar de gerichtplaats, maar achter Jezus. Naar de gerichtplaats om rechtvaardig verdoemd en door recht verzoend te worden. Daar sterft Hij, op Golgotha.

Daar wordt een moordenaar bekeerd, daar wordt Simon bekeerd, daar wordt de hoofdman over honderd bekeerd. Daar, niet ver van Golgotha vandaan, zal Hij opgewekt worden tot onze rechtvaardigmaking.

Simon had dat nooit gedacht. Hier wordt hij gedwongen om straks geen beter plaatsje te weten dan de voetstappen te zetten in het spoor van Hem. Hier mocht Simon het kruis dragen achter Hem. Hij is thuisgekomen in Cyrene. Hij vertrok met een beetje godsdienst en werd door recht verzoend.

Hij zal ook zijn huis wel gereformeerd hebben. Alexander en Rufus, zijn zonen, worden met ere vermeld. Paulus noemt hun moeder, zijn moeder. Niet omdat hij een halfbroer was. „Moeder”, wat moet dat een verlicht mens geweest zijn. Paulus noemt wel broeders en zonen. Geen vaders. Gij hebt niet vele vaders.

Bij Simon werd de godsdienst afgesneden door een gang naar de gerichtplaats. Om daar door recht verdoemd en verzoend te worden in Jezus Christus.

*

Drie figuren zijn krachtdadig bekeerd op Golgotha. Simon van Cyrene, van de godsdienst tot God. De moordenaar, die over bloed ging, door bloed ingegaan. Een roofmoordenaar en het

eerste in de hemel: Heden zult gij met Mij . . . Van een woeste goddeloze moordenaar werd hij witter dan sneeuw. Om niet gerechtvaardigd.

De derde, een hoofdman. De onverschillige wereld, die niets weet. Eten, drinken, vrolijk zijn, carrière maken. Een officier: drank, vrouwen en promotie. Hij dan ziende, dat Hij alzo roepende de geest gegeven had, zeide: Waarlijk deze Mens was Gods Zoon!

Hij verheerlijkte God. Nooit kun je buiten Christus God verheerlijken. Ach, het zal een wonderlijk gezelschap zijn dat boven zal komen. Wonderlijk. Hoe wonderbaar is Uw getuigenis.

*

We moeten zeer voorzichtig zijn met te spreken over een zaligmakend werk des Geestes, voordat de ziel verenigd is met Christus op rechtsgronden.

*

Rachab heeft in Jericho haar leven gewaagd en voor wie zou je kunnen vragen. Voor boetgezanten, doodsgesanten, vloekgezanten, oordeelsprofeten. Voor mensen die de ondergang zouden zijn van haarzelf, van haar huis, geslacht en volk. Wonderlijk.

Zo is het niet bij de godsdienst; daar houden ze van die predikers die ze meenemen. Niet van oordeelsgezanten en vloekgezanten. Maar de echten, als ze horen dat een leraar van Jozua komt en dat hij gerechtigheid oefent, dan nemen ze hem op. Dat zijn mijn vrienden, die mij het oordeel aanzeggen, die mij vervloeken. Wonderlijk.

Rachab staat niet voor niets in de rij der geloofshelden. De kanttekening zegt van haar dat zij van God bekeerd zijnde, een exempel van geloof en vroomheid geworden is.

Rachab nam ze in haar huis, zij ontving ze met vrede: Al zouden ze niets anders doen dan mij verdoemen, dan nog zal ik ze ontvangen.

*

In Mattheüs 15:21, 22 lezen we: En Jezus van daar gaande, vertrok naar de delen van Tyrus en Sidon. En zie, een Kananese vrouw uit die landpalen komende, riep tot Hem, zeggende: Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner! mijn dochter is deerlijk van de duivel bezeten.

Deze Kananese vrouw had een bijzondere Messias-kennis: Heere, Gij Zone Davids. Zo werd Jezus ook aangesproken door Bartimeüs, maar verder door weinigen.

Zij komt tot Hem, maar Hij doet alsof Hij niets hoort. Net zolang totdat de discipelen het opmerken, ze komen tot Hem en bidden Hem om haar weg te sturen.

Als toch je zaligheid van de discipelen afhangt, wat ben je dan ongelukkig. Die hadden haar weggestuurd om van haar geroep af te zijn. Twaalf geroepen apostelen, waaronder elf uitverkorenen, bidden dat Hij haar weg zal sturen. Niemand zegt: Hoe komt die heidense vrouw aan zo'n Messiaanse kennis? Niemand.

Als toch onze zaligheid af zou hangen van een mens.

De Heere kende haar wel als gegevene des Vaders, maar Hij zwijgt: De oprechte sla mij zonder vrezen, ik reken zulks weldadigheid (Ps. 141:5). Hij antwoordt en zegt: Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls.

En zij komt toch. Dwars door alle zwijgen en afwijzing komt zij toch tot Christus. En zij aanbad, zeggende: Heere, help mij. Dwars door alles heen. Zij werd steeds helderder, zakelijker, krachtiger. Hoe meer zij afgewezen wordt, hoe doordringender haar bede. Dat slaan zal mij het hoofd niet breken... Dat zal juist bij deze vrouw helpen.

En ze had geen schijn van kans. Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Ze aanbad Hem. Omdat Hij haar buiten zette. Buiten zullen staan de tovenaars en de honden. Hij zette haar buiten. Dat is het ware werk. Separering, uitzetting, ontdekking, afwijzing, ontgronding. Daar trekt zij op aan. Een huichelaar heeft veel meer op met het verzoenend werk. Een oprechte trekt op het ontdekkende, waar het verdoemend recht gepredikt wordt.

Moet je de *Toetssteen* van Theodorus van der Groe maar eens lezen. Over de huichelaars. Die trekken op de verzoening aan

zonder dat ze op de verdoeming aantrekken. Er zit geen rechtsliefde in. Dat is het juiste woord.

Hij antwoordde en zeide: Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en de hondkens voor te werpen. Buiten zullen staan de honden. Het is niet recht, vrouw, niet betamelijk. Wat zal ze zeggen? Zal ze daar overheen stappen? Zeggen: Och Heere, voor één keertje? Een keertje genade en geen recht? Een keertje genade ten koste van het recht?

Zul je een van de gronddeugden Gods aantasten voor jezelf? Het is genade door recht. Genade groeit uit het recht.

Een onbetamelijke, onstichtelijke weg, ten koste van de deugden Gods? Ze zei niet: Ach Heere... nee, dat zei ze niet. Ach Heere... ten koste van de gerechtigheid is vijandschap. Nee, ze zei: Ja Heere! daar ben ik het mee eens. Helemaal. Aan het recht mag nooit te kort gedaan worden. Eén ding is noodzakelijk: Bekeerd te worden, maar nooit ten koste van het recht Gods.

En zij zeide: Ja Heere, doch de hondkens eten ook van de brokjes, die daar vallen van de tafel van hun heren.

Vrouw, wat spreek je separerend. Je eet niet van de brokjes die de kinderen je toereiken. Dat had ook gekund. Nee, de brokjes die daar vallen. Die daar vallen in de weg der voorzienigheid van de tafel van hun heren.

Dan klinkt het antwoord dat Jezus geeft: O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt.

Gelukkig mens, die Kananese vrouw. Onderwezen in het heiligdom. Groot was haar geloof, een zaligmakend geloof, want Jezus Zelf noemt het geloof.

*

En het zal zijn, dat een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden, lezen we in Handelingen 2:21. Wat wil dat zeggen? Kanttekening: Dat is Hem voor de Zaligmaker met waar geloof erkennen, de zaligheid in Hem alleen zoeken, Hem om dezelve alsook in alle noden aanroepen en Hem recht dienen.

In Hem alleen. Wat een vereniging met Christus. Met een geschonken Borg in het recht staan. Als je dat niet had in de

lichtste dagen van de Reformatie, ging je verloren. En als je dat hebt in de donkerste dagen, zul je gered worden. Schande vanmorgen, als je Hem niet aanroept. Eeuwig wonder, als je het wel doet.

De zaligheid alleen in Hem zoeken. Overal verdoemenis zien buiten Hem. Alleen in Hem zoeken, zoekende zieltjes, niet bij Hem. Miljoenen die het bij Hem gezocht hebben en eeuwig verdoemd werden. De dwaze maagden deden dat ook! O, die kanttekenaars; die hadden geen inspiratie, dat hadden de bijbelschrijvers. Ze hadden wel een grote illuminatie.

Wat een heerlijk Evangelie! Van hemelvaart tot wederkomst blijft dit staan. Met minder kan het niet. Allen die Hem niet aanroepen, zullen verdoemd worden. En wat aanroepen is, zie daarvoor de kanttekening. En buiten Hem geen kruimeltje hoop meer hebben, en ook niet willen hebben.

*

Niet het geloof is de grond. Het geloof is de grond niet, maar Christus. Christus door het geloof omhelsd. En zonder het geloof kunt u Christus niet omhelzen. Zovelen als Hem aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. De grond is Christus.

Dat ik in Christus voor God rechtvaardig ben. Eenmaal liep er een man door Leersum, spottend: „Ik moet in Christus zijn, ik moet in Christus zijn.” Ja, dat is waar. Als ik dat niet meer zeg, dan mag je hier niet meer komen. Houd dan je kinderen maar weg en ga zelf ook niet meer.

In Christus zijn. O ziel, daar hangt alles van af, of je in Christus bent. Bekeerd worden, wat is dat? Dat is in Christus worden. Dan ben je kind, dan ben je erfgenaam des eeuwigen levens. Daarom woedt de godsdienst er ook zo tegen. Tegen dat „in Christus”. Daar woedt de satan tegen, want buiten Christus lig je geheel in de zonden; ben je zijn prooi.

In Christus. Dat kom je te weten als alle dingen, buiten Christus, zonde, schade en drek zijn geworden voor je, om de uitnemendheid van de kennis van Christus. Als alle hoopjes, grondjes, buiten Christus, een hel voor je geworden zijn. Je geloof buiten

Christus een hel, je gebed buiten Christus een hel. En om het dan eens te worden om verdoemd te worden buiten Christus. Geen genade meer te zoeken, noch te kunnen vinden buiten de Persoon en buiten de geschonken Borg. Waar dat verdoemend recht omhelsd wordt.

Dit kan een voorweg zijn, dat je het verdoemend recht kunt omhelzen, en het omhelst. Maar het gaat om het verzoenend recht; het gaat erom Christus in Zijn Persoon te ontvangen, van God geschonken, gegeven.

Het verdoemend recht is een toeleiding, als God Zelf aan die reddelozen, hun verdoemenis mijnende, Christus schenkt, Die de zondaar dan door het geloof omhelst, daar Christus de zondaar omhelst. En zo verenigd worden die beiden, dat alles van Christus van de zondaar is, alles van de zondaar van Christus. Door het geloof.

Ik heb ongeveer een maand over de wereld gelopen na een preek van ds. Koster van Montfoort. Dat is nu bijna een halve eeuw geleden. Hij preekte over: Die in Christus Jezus is, die is een nieuw schepsel. Dat was het voor mij dag en nacht: Dat mis ik nu precies. En toch ook wel iets van dat lieve recht geproefd. Toen stond er in de hele Bijbel voor mij: Buiten Christus.

In Christus: Het grootste Evangelie; het grootste geschenk.

*

Als Petrus zijn toespraak op de pinksterdag houdt, dan verkondigt hij dood en leven, vloek en zegen, Wet en Evangelie. Hij begint zijn aanspraak dan, door hen die samengekomen zijn aan te wijzen als Messias' moordenaars, want hij zegt: Jezus de Nazarener, een Man van God . . . , hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood (Hand. 2:22, 23). Jullie hebben de Messias vermoord, maar God heeft Hem opgewekt.

Petrus maakt van de preekstoel een steekstoel, want ook in vers 36 zegt hij: Deze Jezus, Die gij gekruisigd hebt. Is het dan nog geen wonder dat je niet weggestormd bent? En niemand van de toehoorders zegt iets. Het moet alles zwijgen. Zij werden verslagen staat in vers 37.

Verslagen, wat is dat? Kanttekening: Zij werden doorstoken of doorprikkeld, namelijk door het leedwezen harer zonden aan Hem begaan. Doorstoken: het Woord Gods is een tweesnijdend scherp zwaard. Die kinderachtige preekjes maken bekeerde mensen buiten bloed en buiten recht, maar zij werden verslagen, en dan is het niet: dit willen we niet horen; wij zijn niet gekomen om geslagen te worden; nee, dan is het: wat zullen wij doen, mannen broeders.

Ze zeiden niet: Johannes is zachtmoediger, laten we daar maar naar de kerk gaan. Nee, het was één grond. De apostelen vertelden allemaal hetzelfde, en de hoorders voelden in hun consciëntie: die man behandelt ons eerlijk; die man spreekt de waarheid. Die verdoemt ons tot tweemaal toe, omdat we moordenaars zijn. Ze voelen: Petrus vertelt daar niet een waarheid, maar de waarheid. Wat zullen wij doen? Doen? Kanttekening: Namelijk om de verdiende straf te ontvlieden, om vergeving onzer zonden te verkrijgen en zalig te worden. Als vrome mannetjes zijn ze naar Jeruzalem gekomen en ze worden onder Petrus' prediking moordenaars. Ze geven zich oprecht over aan die prediker die het meest veroordeelt. Dat doet de godsdienst niet. Die laten zich meenemen. Dan hebben ze hun naam gehoord van de kansel, maar het gaat niet om jouw naam, het gaat om de Naam. Deze mensen trekken op die verdoemende en afsnijdende Petrus.

Bekeert u, zegt Petrus. En dan moet je daar staan als moordenaars, verdoemelijk voor God. Bekeert u! Wordt gedoopt in de Naam van de door jullie Vermoorde, Wiens bloed je veracht en vertrapt hebt. Is er ooit iets moeilijkers dan zo bekeerd te worden?

Petrus hield zo'n lange preek niet, zeggen ze wel eens. Ik weet het niet. Er staat in vers 40: Met veel meer andere woorden. Geen andere gronden, geen andere zaken! Hij vermaande ze; hij vertroostte ze. Dat deed hij toen het nodig was. Wordt behouden van dit verkeerd geslacht. Scheidt u af. En dat van de kerk waar je geslachten lang in geweest bent? Ja, want dat is een verkeerd geslacht, dat buiten Christus zijn godsdienst heeft; buiten Hem zijn hoop. Een geslacht, dat òf helemaal geen

Christus heeft òf een schijnchristus heeft. Farizeeën en Schriftgeleerden.

Scheidt u af van die leer buiten Christus. Al lazen ze alle Psalmen van David, de Wet, Jesaja, buiten Christus is het een getier in de oren Gods. Dan lezen ze het tot hun verdoemenis. Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Er staat niet alleen aannamen, maar: gaarne aannamen. Een klein onderscheid maar? Een onderscheid als schibboleth en sibboleth: dood en leven!

De toegekeerden werden niet gedoopt. Wel werden gedoopt die dat afsnijdende woord: buiten Christus verdoemd, gaarne aannamen. Met behagen aannamen. Die alleen. Gaarne het omhelsden, hartelijk. Met behagen verdoemd, met behagen verzoend.

Niet die er nog over denken moesten; er met vrouw en kinderen nog eens over moesten praten: het is nu of nooit!

Drieduizend werden er toegebracht. Dat was ongeveer één op de honderd van degenen die in Jeruzalem waren. Drieduizend. Met God in Christus verzoend . . .

Ja maar . . . Houdt toch op met dat ja maar! Daar wordt de Kerk zo moe van. Wat zal de Heere er dan moe van worden. Och, dat Laodicéa, dat ja maar, dat lauw is. Niet heet van vijandschap, niet koud: ja maar. Altijd die tussenweg. Geen extremen, terwijl het toch altijd het uiterste is.

Die de Heere Jezus niet liefheeft, die zij vervloekt. Ja, amen! Ja, amen! Die zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt en niet de ja maars.

*

Boven de hel staat: Buiten Christus. Boven de heidenen, de naamchristenen, de half-bekeerden, de atheïsten, de terroristen; boven de toegekeerden, die veel van Hem hadden: Buiten Christus en daardoor verdoemd.

Boven al de gezaligden, boven Abraham en Manasse, Samuël en de moordenaar aan het kruis: In Christus. En daardoor gezaligd. En daardoor nieuwe schepselen. In Christus.

*

Hoogmoed is een wortelzonde: het maakt van engelen duivelen. Van heerlijke engelen, baarlijke duivelen. Het maakte van een pronkjuweel, van het pronkjuweel der schepping, Adam, een duivelskind, een satanisch wezen. Van een heerlijke vorst, Nebukadnezar, maandenlang een waanzinnige die gras at als de ossen.

Het kenmerk der genade is juist het tegenovergestelde. Christus heeft het geen roof geacht Zichzelf te vernietigen en de gestaltenis eens dienstknechts aan te nemen. En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises (Fil. 2:6-8).

De eer van de genade is dit: een zalig, zalig niets te wezen. Hem alleen de eer. Nooit onze naam, eigen eer, eigenliefde. Maar Zijn Naam, Zijn eer zingen van geslachten tot geslachten, Zijn trouw, Zijn roem, Zijn onverwinbare krachten.

*

Al Zijn vijanden zijn de vijanden van Zijn volk. Hebben ze leedvermaak? Nee, rechtsvermaak. Ze verlangen het niet, maar als er dan toch geen bekering aan is, en ze toch hun Liefste blijven verachten, dan is het goed als Hij het wil. Hij doet toch geen onrecht. En als zij dan liever de zonde hebben dan Hem, dan zegt Zijn volk „Halleluja” op hun verdoemenis.

*

Herodes was verblijd toen hij Jezus zag, zo staat er in Lukas 23:8. Wat kunnen goddelozen zeer verblijd zijn met Jezus. Waarom? Omdat hij veel van Hem hoorde, en hoopte enig teken te zien, dat van Hem gedaan zou worden.

En hij vroeg Hem met vele woorden, maar Christus antwoordde hem niets. Vriendelijk heeft Herodes ook wel gevraagd: „Wie zijn Uw vader en Uw moeder? Bent U een Koning, waarom noemen ze U een Koning? Wat zijn Uw onderdanen?” Geen antwoord.

Pilatus kreeg antwoord, Herodes niet. Waarom Pilatus wel, die heiden, en deze Herodes, die toch overgegaan was tot de Joodse

godsdiens, waarom die niet?

Herodes had hier geen ambt. Hij was hier gast. Kajafas had hier een ambt; Herodes was hier ambteloos. In Galiléa zou Christus geantwoord hebben, hier niet. Het was een uitvlucht van Pilatus om Hem naar Herodes te sturen. Herodes had het minste recht niet om te ondervragen; dat had Kajafas nog wel.

Dit zwijgen is ook borgtochtelijk geweest, plaatsbekledend. Om die sprekende, vloekende woorden van Zijn volk te verzoenen en om te betalen voor al hun spottende, vloekende woorden. Hij zweeg.

Om te betalen voor de biddeloze gebeden, de dankeloze dankzeggingen van Zijn volk.

Hij zweeg.

Voor het zwijgen van Zijn volk tijdens het aanhoren van drog-, dool- en dwaalgronden. Hij zweeg omdat zij gesproken hebben toen ze moesten zwijgen. Omdat zij geantwoord hebben, waar ze stil moesten zijn. Omdat ze opkwamen voor eigen eer. Omdat ze zwegen toen ze moesten spreken bij wereldlingen, kerkmensen, op vergaderingen, bij gezelschappen. Omdat ze zwegen en over zouteloze preken; over grondeloze gronden.

*

Als Christus gestorven is en begraven, dan kómen de vrouwen naar het graf van Christus. Een dode Christus was voor hen meer waard dan alle levenden te zamen. Christus blijft Christus, in Zijn kruisdood, in Zijn sterven, in Zijn opstanding. In Zijn dood was de Goddelijke natuur niet van Hem geweken. Zie maar de kanttekening van Mattheüs 28:6.

Nooit zijn de twee naturen gescheiden. Noem eens iets van Christus wat geen Godheid was van Zijn ontvangenis af. Altijd was Hij God en mens, ook in Zijn dood.

Christus blijft Christus, ook al is Hij gestorven. Ook als Hij wederkomt. Wat zou een hemel zonder Christus een leegheid zijn. Zij volgen het Lam, Christus, waarheen het ook gaat. Als Hij het blijft in Zijn dood, hoeveel te meer in Zijn opstanding en wederkomst.

En ziet, er geschiedde een grote aardbeving. Een grote aard-

beving, dat lezen we op Golgotha niet eens. Daar scheurde de aarde, maar daar was geen aardbeving. Dat ontzagwekkende natuurverschijnsel was hier, want een engel des Heeren, nederdalende uit de hemel, kwam toe en wentelde de steen af.

Toch gaan die vrouwen niet terug. Er is er niet een die zegt: „Laten we weg gaan.” Nee, ze gaan door. Wat trekt dat graf van Christus. Al zou Hij in het graf gelegen hebben; al was de wacht er nog; al was daar de steen die ze niet af konden wentelen: zij gingen door.

Maar de soldaten waren gevluht: de aarde schudde en beefde en de wachters schudden en beefden voor die verschrikkelijke heerlijkheid. Stille paasmorgen, zegt men wel eens. Pas op! verschrikkelijke paasmorgen.

De engel antwoordende, zeide: Vreest gijlieden niet – gijlieden niet, de wachters wel – want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. De engel maakt geen aanmerkingen op de specerijen die de vrouwen meegenomen hadden, dat komt een engel niet toe. Die zullen ze straks toch wel verliezen, als ze Zijn doorboorde handen en voeten grijpen zullen om Hem te aanbidden.

Jezus, Die gekruisigd was. Ik heb mij voorgenomen niets te weten, zegt Paulus, dan Jezus Christus en Die gekruisigd. Hem zoeken de vrouwen. Hem, in Wie de deugden Gods verheerlijkt zijn. Overgegeven om uw zonden en opgewekt tot uw rechtvaardigmaking. Hij is hier niet. Hij is er wel, maar hier in het graf is Hij niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Komt herwaarts, ziet de plaats waar Hij gelegen heeft.

Opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft. Opgestaan tot onze rechtvaardigmaking en om de arme Kerk heerlijk voor te stellen. Heerlijker dan Adam in de staat der rechtheid, want boven Adam hing nog een proefgebod. Boven de Kerk niet meer. Dat heeft Christus weggenomen. Dat kan niet meer voor de Kerk: een proefgebod.

Zij kunnen niet meer afvallen, sterven. Adam was uit de aarde aards en de kinderen Gods zijn volkomen één met Christus, daarom kan God ze nooit verliezen. Adam kon het beeld Gods verliezen, maar waar kan Christus ooit Gods beeld verliezen?

Noem eens een klein slachtschaapje van Jezus Christus, dat geheel verloren is gegaan? Is er ooit een slachtschaapje van Jezus gescheiden van die dierbare Jezus? De dood zal geen scheiding maken, de zonde niet. Noch dood, noch zonde kan ons scheiden van de liefde die er is in Jezus Christus. O dood, waar is uw prikkel!

O heilig Wezen, o rijkdom, ondoorgrondelijk, onmetelijk. Wat een winst voor de Kerk: Christus in plaats van Adam; in plaats van Eden dat een zondehof werd, een gruwelhof: het hemelhof. Vrede die alle verstand te boven gaat in Christus: „Mijn zoon, Mijn dochter, Ik zal niet meer op U schelden, noch toornen.” Een haastelijk uitgaan met vreze en grote blijdschap. De kanttekening zegt van de vreze: De vreze was uit menselijke zwakheid, omdat ze de heerlijkheid des engels zagen, en de blijdschap uit de blijde boodschap van de opstanding van Christus.

En als zij heengingen om Zijn discipelen te boodschappen, zie, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet! En zij tot Hem komende, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem.

Velen hebben zogenaamd Jezus ontmoet. Velen hebben zich bekeerd. Als het maar waar is. Velen hebben dit ontmoet, dat ontmoet, maar hier staat: Jezus ontmoette hen. Wat moeten ze dan nog met de discipelen? Jezus is duizend maal meerder. Toen kenden ze Hem, grepen Zijn voeten, aanbaden Hem. Zonder twijfel of Hij het wel werkelijk was. Hun Zaligmaker.

Toen zeide Jezus tot haar: Vreest niet; gaat heen, boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galiléa, en aldaar zullen zij Mij zien. Mijn broederen. De kanttekening zegt: Zo noemt Hij Zijn discipelen tot hun troost, om aan te tonen, hoewel zij Hem verlaten hadden, dat Zijn liefde tot hen evenwel niet ophield of verminderd was.

De engel zei: Discipelen, maar Hij zegt: Mijn broederen. Ik heb ze door Mijn bloed gekocht. In Psalm 69 staat: Mijn broederen ben ik vreemd... Maar ach, die broederen zijn Hem niet vreemd. Het zijn Zijn broederen. Ik ben opgestaan om hun al Mijn weldaden te schenken. Zeg hun dat ze naar Galiléa gaan. Galiléa, omdat Hij daar de meeste discipelen had, omdat het

aldaar voor hen het allerzekerst was.

Wonderlijke paasmorgen met deze vrouwen. De engel houdt de inleiding op de predikatie en Hijzelf geeft de uitlegging. En zij aanbaden Hem. Christus, niets dan Christus. God in Christus. Wonderlijk stuk. De Heere mocht het nog eens gebruiken, want straks zult u sterven, misschien nog op deze paasdag.

Wat zal dat voor de Kerk een winst zijn. Altijd bij de Heere. Nooit meer afdwalen, God onteren. Nooit meer zichzelf bekeren, nee, dan zal Christus zijn alles en in allen.

Verdiend op Golgotha, toegepast uit kracht van Zijn opstanding.

*

Toen de Heere Zich vertoonde aan de discipelen was Thomas daar niet geweest, zoals we lezen in het vierentwintigste vers van Johannes 20: En Thomas, een van de twaalfen, gezegd Didymus, was met hen niet, toen Jezus daar kwam.

Hij was een van de twaalfen. Een van de twaalf apostelen; het hoogste ambt wat er ooit geweest is en wezen zal. Wat een onderscheiding, onnoemelijk. Wat een onderscheiding, wat een voorrecht. Wat een zegen is dat geweest. O ja? Vraag dat eens aan Judas, die in de hel ligt. Hij had beter beroepsmoordenaar kunnen wezen dan een apostel van Christus, wat zijn ziel aangaat. Heb Ik u niet twaalf uitverkoren? En ziet, een van u is een duivel.

Je zult ver in de hel moeten zoeken naar een diepere plaats dan die waar Judas ligt. In Zijn Naam duivelen uitgeworpen, wonderen gedaan, en toch niet in Christus. Ambtelijk verkoren door Christus en persoonlijk verdoemd. De onderscheiding had hij, maar er is geen grotere vloek dan er zo dichtbij geweest te zijn en toch buiten Christus verdoemd te zijn.

Thomas, een van de twaalfen, een kind en een knecht, was afgezonderd van de andere discipelen toen Jezus daar verscheen aan de avond van de paasdag. Ze zeggen wel eens: Thomas was een wat pessimistisch man, een man met een zwaarmoedig karakter. Ik weet het niet. Ik geloof het ook niet. Zie hem uit de Schriften te kennen, en niet uit de verklaringen, want uit de

Schriften blijkt dat hij een van de gegrondsten was, die het diepste groef in ontdekking en separatie.

Zie maar eens in Johannes 11: de dood van Lazarus. Als Jezus gesproken heeft van het sterven van Lazarus en zegt: Doch laat ons tot hem gaan. Dan zegt Thomas: Laat ons ook gaan, opdat wij met Hem sterven. Thomas had het hier niet over Lazarus. Hij zag op de dood van Christus. Dat zag niemand van de andere discipelen. Die spraken over Lazarus, maar Thomas spreekt over Christus' sterven. Hier staat hij alleen in ontdekking.

In Johannes 14 zegt Jezus: En waar Ik heenga, weet gij, en de weg weet gij. Al de discipelen zwijgen, alleen Thomas antwoordt: Heere, wij weten niet, waar Gij heengaat, en hoe kunnen wij de weg weten? En de Heere zegt niet: Foei Thomas, maar antwoordt hem, alleen hem: Ik ben de Weg, en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij. En dan zwijgt Thomas. U bent de Weg, de Waarheid en het Leven. Dat is Thomas.

Tot hem zeggen de andere discipelen: Wij hebben de Heere gezien. Hij zegt niet: Dat is niet waar, maar hij is er ook niet verblijd mee. Thomas kan door tien godzalige dominees niet verblijd worden; hij kan het met het geloof van tien godzalige dominees niet doen. Gelukkig! Wat zijn er tegenwoordig toch veel die het daar wel mee kunnen doen; die het met een dominee kunnen doen, die het met een bekeerde grootmoeder kunnen doen.

Nee, Thomas kent de discipelen, want hij kent zichzelf. Riepen ze op de zee niet, toen Jezus kwam, wandelende over het water, dat het een spooksel was? Het zou een van de heiligen geweest kunnen zijn met een verheerlijkt lichaam, die gezien is. Zijn er niet vele heiligen verschenen in de laatste dagen? Thomas kent zichzelf. Wie het van zichzelf niet zo snel gelooft, gelooft het ook van anderen niet zo spoedig. Die het van zichzelf wel snel gelooft, gelooft het ook van anderen snel.

Alle discipelen waren Judas bijgefallen; niemand had gedacht dat hij een duivel was. Drie jaren lang zagen ze een duivel aan voor een bekeerde knecht, en tegen die godzalige Maria

vergrimden ze, toen ze de voeten des Heeren zalfde, en die dief er iets van zei. Ze volgden een huichelaar en niet Christus.

Thomas heeft bitter weinig vertrouwen in zichzelf, en daarom ook in de discipelen. Hoe was het niet met de Kananese vrouw: wij (de discipelen) stuurden haar wel weg, en Christus zei: Vrouw, groot is uw geloof. Moet ik dan mijn zaligheid bouwen op uw getuigenis? Daarbij, Thomas was een apostel; hij wist dat de Christus op moest staan. Hebben jullie alles onderzocht? De doorboorde zijde? Hij zegt niet: Je vergist je, dat niet, maar hij kan het er niet mee doen. Alles hangt er van af, ook zijn ambt. Johannes schrijft in 1 Johannes 1: Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens. Dat hoorde bij het apostelambt. Daarom zegt Thomas: Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steke in het teken der nagelen (want zien is maar zien), en steek mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven. Want uit die zijde, daar kwam bloed en water uit. Het moet Dezelfde wezen als op Golgotha, geen schijn, anders zal ik geenszins geloven, niet kunnen geloven, niet durven geloven.

Hadden we maar meer Thomassen op de kansels en onder de kansels. Die gronden zo secuur. Dat de Van der Groe's er niet meer zijn, de Shepards, de separerenden; dat die weggenomen zijn. Want zonder separatie bedriegen ze kerken vol. Heimelijk. Het begint met een klein beetje, en dan steeds meer. Wat een tijd, wat een tijd. Welzalig die uit deze tijd uitgehaald is, waarin de waarheid gestruikeld is.

En na acht dagen waren Zijn discipelen wederom binnen, en Thomas met hen; en Jezus kwam, als de deuren gesloten waren, en stond in het midden, en zeide: Vrede zij ulieden!

Vrede zij ulieden. Ook voor Thomas. Voor die lieve Thomas, en Hij zeide niet: Gij ongelovige Thomas, ook niet: onverstandige en trage van hart. Dat was tegen de Emmaüsgangers. Christus bestrafte Thomas niet. Daarna zeide Hij tot Thomas: Breng uw vinger hier, en zie Mijn handen, en breng uw hand en steek ze in Mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig. Steek ze. In de

grondtaal, in het Grieks staat letterlijk: Werp ze. Steek ze in Mijn zijde. Voel hoe doorboord die is, en zijt niet ongelovig, maar gelovig.

En Thomas zeide: Mijn Heere en mijn God. Zo klaarlijk wordt hier de Godheid van Christus beleden. De eerste maal na de opstanding. Weer is Thomas hier een heilige uitzondering: de andere discipelen zeiden: Wij hebben de Heere (kurios) gezien, maar Thomas, na onderzoek: Mijn Heere en mijn God. „Mijn”, dat persoonlijke, dat krachtige. Hier is Thomas toch weer inniger, dieper, fundamenteler. Christus, Die de Kerk gegeven heeft: Mijn Heere en mijn God.

En dan ook een lering aan Thomas, opdat hij zich niet verheffen zou: Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd; zalig zijn zij – wel zo zalig, minstens zo zalig – die niet zullen gezien hebben en nochtans zullen geloofd hebben. Die niet zo letterlijk gezien hebben, en nochtans even helder als u geloofd hebben. Dat is, zegt de kanttekening, immers zo zalig; omdat zij door het Woord, zonder gezien te hebben, geloven, hetwelk met de natuur des geloofs beter overeenkomt.

*

Het heeft enige tijd geduurd, na die openbaring waar ook Thomas bij aanwezig was, voordat Christus voor de derde maal verscheen. En die tijd duurde volgens de discipelen te lang. Zo lang duurde het dat Petrus zegt wat ze allen dachten: Ik ga vissen. En de anderen: Wij gaan met u.

Sommigen zeggen: Dat is niet goed geweest van Petrus, want God had hen vissers der mensen gemaakt. Ook waren zij getuigen van de opstanding van Christus en van hetgeen dat daarvan de heilsvruchten waren. Ze hadden dat beter uit kunnen dragen. Maar dat deden ze niet. Ze zaten te wachten totdat Petrus zei: Ik ga vissen. Niemand zegt dan ook: Nee, laten we de opstanding van Christus verkondigen, niemand. Met z'n zevenen gaan ze aan het werk; en in die nacht vingen ze niets. Het is achteraf gezien gelukkig, dat die zeven bekwame vissers in dat visrijke water daar in Galiléa niet één vis konden vangen. Vruuchteloos waren ze daar de gehele nacht bezig. Tenslotte, als

ze dan in de morgenstond om ongeveer zes uur teruggaan, zien ze op de oever, ongeveer zestig schreden van hen af, iemand staan. Maar niemand zag dat het Jezus was. Hun ogen werden gehouden dat zij dat niet zagen.

En die Vreemdeling vraagt hen iets en zij herkenden ook Zijn stem niet. Hij zeide dan tot hen: Kinderkens, hebt gij niet enige toespis? Vriendelijk: Kinderkens. En nog herkennen zij Zijn stem niet. En het antwoord is onvriendelijk: Neen.

Het valt niet mee als je een visser bent, en je hebt de gehele nacht geen visje gevangen; terwijl dat het toch is waarin je geoefend bent. Die Vreemdeling legt met Zijn vraag de wond open, daarom dat toch wel wat wrevelige antwoord. Ze zagen niet, ze hoorden niet dat het de opgestane Christus was. Wat is toch een mens na ontvangen genade; wat kan hij horen, wat kan hij zien als God het niet geeft?

En die Vreemdeling zeide tot hen: Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden. Wat die Vreemdeling daar zegt, is toch wel iets heel wonderlijks, want de wateren van de zee van Tiberias waren zo helder dat een menseoog, laat staan een visseoog, er meters ver in kon zien. Daarom kon men op de dag niet vangen, maar in de nacht. En die Vreemdeling zegt: Werpt het net uit aan de rechterzijde.

Dat is ongewoon: de meeste mensen zijn rechts, dus gooien ze het net aan de linkerkant uit. De gehele nacht hebben ze het net op de goede wijze uitgeworpen en dan zegt die Vreemdeling: Gooi het net aan de rechterzijde. Dan sta je er dus verkeerd voor. Vissen zijn er ook al niet meer: die zijn in de schaduw van de overhangende rotsen aan de oevers. Maar toch aan de rechterzijde.

Wonderlijke gedachte zit daar achter. Aan de linkerkant vingen ze niets en toen aan de rechterzijde. Deze gedachte: Ziel, als je er goed voor gaat staan en je bouwt zo op je grondjes, je genade; gelukkig als je dan niets vangt.

Maar als je er dan verkeerd voor staat, maar aan de zijde Gods, aan het recht, zodat je alles schade en drek gaat achten om de verdienste van Christus; aan de kant van de deugden Gods, dat is aan de rechterzijde, dan gebeuren er wonderlijke dingen.

Je kunt je gehele leven aan de linkerkant vissen en leven. Maar gelukkig als je aan de andere kant het net uitwerpt. Als je verwaardigd wordt in de onmogelijkheid het net te werpen aan de zijde Gods, dan zul je ondervinden wat je nooit ondervonden hebt.

En zij deden het. Wat nooit kan en wat nooit geschied was. Want als het ooit geschiedt, als je ooit bekeerd wordt, is dat niet in een gewone weg. Als je ooit gevangen wordt, word je dat aan de rechterzijde; als het nooit meer kan, het nooit meer geschiedt. Dan zul je vinden, niet vangen maar vinden.

Aan de linkerkant wordt het altijd: ik, ik, ik. Ik sta er goed voor. Daar vang je goede verwachtingen, goede bevindingen, goede beginselen. Gelukkig als je niet meer aan de linkerkant kunt vangen en er is dan een Vreemdeling, Die beveelt in de weg der onmogelijkheid – waar geen visje meer is – het net aan de rechterzijde te werpen.

Zij wierpen het dan, en konden het niet meer trekken vanwege de menigte der vissen. Het net kwam niet meer binnen in het schip. Ze konden het niet trekken. Niet op zichzelf aan: ik, een bekeerd mannetje, een bekeerd vrouwtje. Niet op jezelf aan. Dat blijft erbuiten, het wordt christocentrisch. Er is meer blijdschap over één visje, gevangen aan de rechterkant, dan over de honderden aan de linkerkant.

En als ze dan dat net niet meer kunnen trekken, zegt Johannes: Het is de Heere! Simon Petrus dan, horende dat het de Heere was, omgordde het opperkleed (want hij was naakt) en wierp zichzelf in de zee.

Dat gelooft Petrus, wat Johannes zegt! Hij gelooft het niet van iedereen, maar van Johannes wel. Johannes, Johannes, u bent de eerste die het recht zag. Petrus twijfelde er geen ogenblik aan: hij liet alles achter om daar te zijn waar Christus was. Wonderlijk voor de Kerk als de één de ander aanvult. Johannes zag het en Petrus sprong van boord om te gaan naar het land waar Christus was, omdat het Christus was. Geen discipelen, geen net, geen vissen, maar Christus.

Als zij dan aan het land gegaan waren, zagen zij een kolenvuur liggen, en vis daarop liggen, en brood. Alles was bereid. Die

Vreemdeling had gevraagd: Kinderkens, hebt gij niet enige toespits, en alles is bereid. Om hun gemis kenbaar te maken. O discipelen, je moet geleerd hebben om het net aan de rechterzijde te werpen, anders word je zo menselijk, dan krijg je maar mensen achter je.

Maar ook het kolenvuur. Toeberaid. Denk erom, denk erom: de Kerk is onmiddellijk bereid van eeuwigheid. Het kolenvuur was er al voor de vis. De Kerk is al verkoren voor de mens er was. Maar ze is uitverkoren in Christus. Zie nooit de Kerk buiten Christus. Het brood is erbij. Hij heeft ons uitverkoren in Christus.

En brengt nu van de vissen. De Kerk, eeuwig, onmiddellijk verkoren, moet middellijk bekeerd worden. Daarom stond er op à Brakels graf: Hier rust hij die niet rusten kon, voor hij een ziel voor God gewon. Die wist echt wel dat de zielen uitverkoren waren, maar hij wrocht. Onthoudt dit, discipelen: de Kerk is alleen verkoren, daarbuiten niemand, maar u behoort het bevel te gehoorzamen, zoals zoëven, toen je vissen ving uit een zee van een vrijmachtig welbehagen. Dat zielen vangen voor God is een heilige hartstocht voor de echte kinderen. Middellijkerwijs. Een heilige drijving Gods.

Simon Petrus ging op en trok het net op het land, vol grote vissen, tot honderddrieënvijftig; en hoewel het er zoveel waren, zo scheurde het net niet. Dat kan ook niet. Er mocht er niet één verloren gaan.

Het waren grote vissen, geen kleintjes, geen middelmatige. Alleen grote vissen, grote zondaars. Anders kom je niet op het land. Dan kom je wel een tijdje in het net te zitten, maar dan kom je niet op het land. Dan zijn het geen grote zondaars genoeg. In de ontdekking, hoor! Geen vissen, maar grote vissen. Geen kleintjes.

Als dat er niet bijstond, dan zou men kunnen zeggen: Je vangt meer kleine dan grote vissen. En dan die toepassing – u kent hem wel –: Die komen er toch ook wel, hoor, die kleintjes. Weliswaar maar een tijdje in het net gelegen en niet op het land getrokken, maar die komen er toch ook wel. Verschrikkelijk. Ze worden door gemene genade gegrepen en kunnen ook nog wel wat van

het net vertellen en hoe ze uit een zee van zonde werden opgehaald.

En dat middelsoort, hoe dicht komen die nog bij het land. Die kleintjes niet, die zijn er zo uit. Maar die middelmatige, die hebben enige toekering, zijn een heel eind meegegaan naar het land. En dan toch nog door het net heen. Wel met verwondingen. En die genezen nooit meer.

Een gewonde vis geneest nooit meer. Ze hebben een klap van het net gehad. Je ziet ze daarna veel aan de oppervlakte, ze dartelen niet meer mee met de andere vissen. Ze waren net te klein om gevangen te worden. En gewond door het net. Met de wereld gaan ze niet meer mee. Ze zijn iets kwijt wat ze nooit meer terug zullen krijgen. Daar sterven ze, ziek, maar niet verlost, niet bij het kolenvuur.

Honderddrieënvijftig grote vissen, grote zondaren. Wie zijn die grote vissen? Samuël was een grote vis. Reeds aan de borsten van zijn moeder, zijn zuster in Christus. Tot hij drie jaar was, want toen bracht zijn moeder hem in Silo. Daar zag hij zoveel in Christus, in de tabernakel, dat hij ondanks de gruwelen van Hofni en Pinehas niet schreide om zijn moeder, maar tot zijn God. Spreek, want Uw knecht hoort.

Kind, wat heb je een heerlijkheid gezien. Veel van God in Christus. Daar kon hij ook onder Hofni en Pinehas komen. Hij was een grote vis.

Een andere vis? Manasse. Maar in de uitleving, totdat het tot de inleving kwam. Wat een grote vis, wat een beestmens. Hij, de grote vis, gevangen. Om zijnentwil liggen er duizenden te brullen in de hel. En hij zeide tot Juda dat zij de Heere, de God Israëls dienen zouden. Alles heeft hij verwoest, vervuild, de tempel, Jeruzalem. En toch: in Christus.

Samuël een grote vis. Manasse een grote vis, Maria Magdalena een grote vis. Zeven duivelen wierp Hij uit haar en Hij verscheen haar het eerst en Hij zeide: Maria, en zij zeide: Rabbouni.

Maria, de moeder des Heeren. De moordenaar aan het kruis. Een grote vis en toch aan het land gesleept. Timotheüs, van jongs af de Schriften lerend.

Honderddrieënvijftig grote vissen, toegebrachte vissen, getrok-

ken vissen. Toegebracht tot de gemeente die zalig moet worden.

*

God zal Zijn Geest uitstorten op alle vlees, staat er in Handelingen 2:17. Ook op Zijn dienstknechten en op Zijn dienstmaagden, en zij zullen profeteren.

Ook die oude, verdorde, verstarde dienstknechten zullen profeteren. Zij zullen niets verklaren willen dan Jezus Christus. Zij zullen weer profeteren in Christus. Zij, die in Zijn Naam geloven. Zij zullen alle hoopjes en grondjes buiten Christus verdoemen, en dan zullen ze verheugd zijn. Niet dat het om de vreugde gaat; het gaat niet om de vreugde, maar om God in Christus. Alles om Jezus Christus. Het gaat er niet eens om of je verzoend bent of verdoemd, maar om Christus.

*

Christus zendt ons Zijn Geest als tegenpand, door Wiens kracht wij zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, en niet dat op de aarde is.

Door de kracht van de Geest zoeken wij wat daarboven is. Daar staat niet: wij vinden het, want dat kunnen wij niet. Wij zoeken wat boven is, niet omdat het heerlijk is, of hemels is, maar omdat Christus daar is. Als Christus beneden was, zochten wij het beneden. Als Hij in de hel was, zochten wij het in de hel. Altijd zoeken wij het waar Christus is. Altijd God in Christus.

Een heiligmaking zonder rechtvaardigmaking? Vruchten van dankbaarheid voor iets wat nooit geschied is? Wat een omwenteling van de gronden van de Waarheid. Dat is de praktijk van een godsdienst die de fundamenten ondergraven heeft, die de rechtvaardigmaking bevindelijk niet nodig acht. Zoekende zieltjes, zeggen ze, weest maar gerust, hoor, het beginsel is er; dat heb je niet van jezelf. Wat een leuterpraat, wat een vieze vuile leuterpraatjes.

*

Paulus' heiligmaking bestaat uit een zuchtend verlangen, zoals we lezen in 2 Korinthe 5:2: Want ook in dezen zuchten wij,

verlangende met onze woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden.

In zekere zin, als je iets opgegeven hebt, ga je zuchten. Als iets niet meer uit te spreken, uit te denken is, gaan we zuchten. Nu zegt Paulus: Als je waarlijk tot God bekeerd bent en dat beleeft en beleven mag, wordt je gehele leven een zuchtend verlangen. Waarom? Omdat wij verlangen overkleed te worden. Een zuchtend verlangen om overkleed te worden: Hoelang nog, Heere; ik wil niet voor de tijd, maar hoelang nog, Heere; het is hier een grote mislukking: altijd roven, altijd dieven, moorden – ik bedoel het geestelijk, hoor! – Het is zoals die martelaar zei: Ik ben hel! Vanwege de blijvende zonde.

Zo wij ook bekleed en niet naakt zullen gevonden worden, lezen we dan in vers 3. Het zal verschrikkelijk zijn als u naakt bevonden zal worden in die dag. Maar het zou nog verschrikkelijker zijn als u buiten Christus gerechtvaardigd werd. Als u zonder Christus als Borg zalig zou worden. Dan zou u van de hemel een hel maken. Dan zou u de zonde in de hemel brengen. Wat een verschrikkelijk Evangelie als er verlossing buiten Christus zou zijn.

Een bekeerd mens heeft een grote droefheid, niet uiterlijk, maar innerlijk, over die oude mens, die maar zondigt tegen God, Die hem verlost heeft. Heere, waarom moet ik dat, dat ik steeds meer tegen U zondig?

Ach, die keurling is tegelijk een scheurling. Het zijn eigenlijk twee mensen. Enerzijds het nieuwe deel, dat is hijzelf, anderzijds de oude mens.

Daarom roepen: Ach Heere, hoelang nog, ach Heere, hoelang nog. Het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt niet sterker naar 't genot van de frisse waterstromen, dan mijn ziel verlangt naar God. Daar eindigt de oude mens met zijn verwoestende werking. Ach Heere, verlos, ach Heere, bekeer. Dat de nieuwe mens versterkt mag worden, overwinnen.

Hier wordt de mens niet van de oude mens verlost. Dat is goed. Paulus zegt: Ik dank God. Maar ze hebben een hartelijk leedwezen omdat ze tegen een goeddoend en goed God gezondigd hebben. De zonde is de smet van de ziel. Daarom zien

ze ook uit naar het ogenblik waar ze jaren naar verlangd hebben: het moment dat ze door de dood verlost zullen worden. Als je aan het nieuwe deel van de ziel zou vragen: Wat heb je het liefst? Dan zou het zeggen: Heere, een plaats waar ik niet meer hoef te zondigen. Om ontbonden te zijn en bij Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste.

Het wezen van de oude mens is God te haten, heiligheid te haten, de genade te haten. Niet de zonden. Wel vlieden zij soms vele zonden, als het niet te veel moeite kost. Maar zij zullen ze nooit haten. Dat doen de geveinsden. Die hebben vlieden voor haten staan. Die haten enige uitwendige zonden, vooral als ze daar een zekere schijn mee op kunnen houden. Maar vraag nu eens: Waarom haat jij je grootste zonden niet? Waarom koester je het ongeloof, koester je je zijn buiten Christus, buiten overgang, buiten vereniging? Dan zul je nog wat meemaken. Eerst haten, dan vlieden. Je kunt de zonden vlieden zonder ze te haten. Herodes, na de preek van Johannes de Doper. Hij deed vele dingen ter wille van Johannes de Doper. Maar als het er op aan komt, laat hij zijn hoofd eraf slaan. Veel heeft hij gedaan, maar de zonde heeft hij nooit gehaat.

Waarom haten ze de zonde? Omdat God die haat. Zou ik niet haten, die U haat? Om het wezen. Niet om de gevolgen. De geveinsden haten de gevolgen: hel, straf, verdoemenis. Een kind haat de zonden om hun wezen. Dat ligt in het leven van een kind Gods besloten. In het wezen van de genade.

*

Ik heb nog een boodschap voor u. Misschien wel de laatste. Leg hem niet achteloos naast u neer. Ik moet u zeggen dat Christus zeer hartelijk genegen is om uw zonden te verzoenen en u zonder vlek of rimpel de Vader voor te stellen. O, wat een zonde, dat voor kennisgeving aan te nemen, want wij bidden u van Christus' wege, alsof God door ons bade: Laat u met God verzoenen.

O, miljarden verdoemden zouden alles willen geven voor die bede, en het kan niet meer. Dan zul je veel ontzaglijker berouw hebben dat je zo argeloos in de klauwen van de duivel gevallen

bent: Te laat, te laat! Straks is de genadetijd eeuwig voorbij. Het kan vandaag nog gebeuren dat je onverzoend, half verzoend sterven zal, en wat dan?

*

Ongeloof is de grootste zonde. Om dat te weten moet je heel wat gezien hebben. Voor je bevindelijk weet dat het de grootste zonde is. Ongeloof, dat is niet in Hem zijn. In Hem zijn dat is voor God oprecht zijn door het geschonken geloof tot Zijn verheerlijking.

Die een soort Jezus aangenomen hebben; een soort gezichtelijk werk voor gerichtelijk houden; die Hem als iets eigens uit eigen kracht hebben aangegrepen, zullen horen: Gaat weg, Ik heb u nooit gekend. Ik heb Mij nooit aan u geopenbaard, gij hebt Mij aangegrepen, maar niet door het geloof.

Jong en oud, zielen, straks is het te laat. Nu is het nog tijd, hoewel het laat is. Ontzaglijk laat. Als God een drie of vier jaar oud kind zou gaan bekeren, dan zou dat zeggen: Zo laat. Maar nog niet te laat. Wie weet, mocht je nog als een hulpeloze verdoemde zondaar je neerleggen en zeggen: Heere, ik wil nooit meer opstaan; nooit meer opkomen buiten Christus. Dood me maar vanwege mijn ongeloof buiten Christus, maar ik wil geen Christus hebben waar U niet in verheerlijkt bent.

Mijn vrienden, wat zal het wezen als we straks elkaar ontmoeten zullen in die grote dag buiten Christus. Wel voor Christus, maar staande aan Zijn linkerhand. Dan komt ook deze dag weer terug, waarin u gesmeekt bent: Laat u met God verzoenen. Dan zullen al je voorwendsels als niets geacht worden.

Heere, U zult geen onrecht doen, noch over Leersum, noch over ons, want in U is geen onrecht. Maar Leersum, ik ben tweemaal tot u gekomen, de derde maal zal in die dag der dagen zijn en dan zal ik tegen u getuigen zo gij u niet bekeerd hebt.

Jeugd, jeugd, haast u om uws levens wil!

Ik wens te eindigen met de bede die altijd weer nieuw is: Laat u met God verzoenen. En zo niet, sterf dan in uw ongeloof, in uw vermeend bijgeloof, in uw droggronden, onoprechte bekering, onoprechte hoop. Maar ach, kom nog en leef, en ontwaak gij die

slaapt en sta op uit de dood en Christus zal over u lichten. Dank U, Heere: Christus zal over u lichten. Nu dan, ontferm U over ons en onze kinderen eer het te laat is.

Wat is er toch tegen om een kind van God te worden? Wat is er tegen om een kind van de satan te worden? Alles! Maar er is toch niets tegen om een kind van God te worden? Met Christus laten verenigen! Gadeloos wonder! Ure van vrije genade. Als het niet gebeurt: onze schuld. Als het wel gebeurt: Uw verheerlijkend, vrij welbehagen.

Heere, om Jezus wil, ontferm U onzer. Amen.

*